

Financial Business

Discussion on Voting of Demands for grants 1982-83 Health and Family Welfare Dept.

MR. SPEAKER.—Now, the Hon'ble Minister for Health will reply.

SRI A.K. ABDUL SAMAD (Minister for Health and Family Welfare):—

Sir, before I start replying to the various points raised by hon. members who have participated in the discussion. I would like to highlight the important programmes of the Health and Family Welfare Department. The emphasis of most of the members was on total health for all by the year 2000 A.D. The emphasis of the Government is also on the promotion of health and prevention of diseases without sacrificing the curative services, keeping in view our goal of total health for all by the year 2000 A.D. The aim is to establish Health guides for a population of one thousand, one centre for a population of five thousand, one health unit for population of fifteen thousand, one health centre for a population of thirty thousand, 30 bedded rural General Hospital in every taluk, 50 bedded General Hospital in every divisional headquarters. This is what we intend doing to achieve our objective of total health for all by the end of the year 2000 A.D. Keeping this objective in view, during the current year we intend opening 50 health units in various parts of the State and emphasis will be given to the backward areas. During the last year, we opened as many as 65 health units in different parts of the State.

Last year we opened five Health Centres. During the current year ten more such Public Health Centres will be sanctioned. During the current year we intend upgrading the taluk level hospitals to thirty bedded hospitals. How many of them will be upgraded is yet to be decided. At least one will be earmarked for every division. Last year we opened 200 A.N.M. Centres and this year we intend to sanction 300 such Centres to be established, to identify the family welfare programme in the rural areas. Community Health Guide Scheme is now working in two places, namely Dharwad and Mysore Districts. We intend extending it to five more Districts during the current financial year. However, efforts are being made to add another five more there by making a coverage of 12 Districts in the State. This scheme requires permission of the Government of India. So we are trying to get sanction from the Government of India.

Regarding Burns & Casualty Wards. Last year we opened three Burns & Casualty Wards one each at Kolar, Shimoga and Bijapur. During the current year we intend opening four more such units.

ಶ್ರೀ ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನಾನು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಶುಕ್ರವಾರವೇ ರೈಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸಿ. ಅದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೆಂದು ಅವತ್ತು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಇವತ್ತು ಸೋಮವಾರ ಇವತ್ತು ನನಗೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನು ನೋಡಿದಮೇಲೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನನ್ನ ಆಗ್ಯವೆಂಟಸ್ ತಾವು ಕೇಳಬೇಕಲ್ಲಾ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾಳೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಪ್ರಶೋತ್ತರ ವೇಳೆಯಾದ ಮೇಲೆ ರೈಸ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ನಾನು ಸಡನ್ ಗಿ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶೀರ್ನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ವಿವರಣೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಆಮೇಲೆ ತಾವು ನೋಡಿ,

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮ್ಮ ನೋಟೀಸನ್ನು ನಾನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ.ಎನ್. ರೆಡ್ಡಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾವು ೬ ಜನ ಶಾಸಕರು ಸೇರಿ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ...

(INTERRUPTIONS)

MR. SPEAKER.—I do not like this crossing in between. What is it? What is your way of expression? What should I understand from your way of expression? You are not supposed to cross that way.

SRI SHEERNALY M. CHANDRASHEKHAR.—I know.

MR. SPEAKER.—Please go to your seat. I think, the hon. member is not above this House.

SRI SHEERNALY M. CHANDRASHEKHAR.—I am sorry, you have got likes and dislikes about the Members.

MR. SPEAKER.—If the Chief Whip is not able to control the hon. Member, I am so sorry.

SRI SHEERNALY M. CHANDRASHEKHAR.—I am extremely sorry.

MR. SPEAKER.—It is not the question of feeling sorry. You have to feel sorry for your own actions.

SRI SHEERNALY M. CHANDRASHEKHAR.—I am not a primary school boy. This is not the first time. Was it my fault?

MR. SPEAKER.—What is this? I should leave this behaviour to the decision of the House. I am sorry. I adjourn the House for five minutes.

The House adjourned at 1-15 p.m.

(The House re-assembled at 1 25 P.M.)

(MR. SPEAKER in the Chair)

Financial Business

Discussion on Voting of Demands for grants 1982-83 Health and Family Welfare Dept.

MR. SPEAKER.—Now, the Hon'ble Minister for Health will reply.

SRI A.K. ABDUL SAMAD (Minister for Health and Family Welfare).—

Sir, before I start replying to the various points raised by hon. members who have participated in the discussion. I would like to highlight the important programmes of the Health and Family Welfare Department. The emphasis of most of the members was on total health for all by the year 2000 A.D. The emphasis of the Government is also on the promotion of health and prevention of diseases without sacrificing the curative services, keeping in view our goal of total health for all by the year 2000 A.D. The aim is to establish Health guides for a population of one thousand, one centre for a population of five thousand, one health unit for population of fifteen thousand, one health centre for a population of thirty thousand, 30 bedded rural General Hospital in every taluk, 50 bedded General Hospital in every divisional headquarters. This is what we intend doing to achieve our objective of total health for all by the end of the year 2000 A.D. Keeping this objective in view, during the current year we intend opening 50 health units in various parts of the State and emphasis will be given to the backward areas. During the last year, we opened as many as 65 health units in different parts of the State.

Last year we opened five Health Centres. During the current year ten more such Public Health Centres will be sanctioned. During the current year we intend upgrading the taluk level hospitals to thirty bedded hospitals. How many of them will be upgraded is yet to be decided. At least one will be earmarked for every division. Last year we opened 200 A.N.M. Centres and this year we intend to sanction 300 such Centres to be established, to identify the family welfare programme in the rural areas. Community Health Guide Scheme is now working in two places, namely Dharwad and Mysore Districts. We intend extending it to five more Districts during the current financial year. However, efforts are being made to add another five more there by making a coverage of 12 Districts in the State. This scheme requires permission of the Government of India. So we are trying to get sanction from the Government of India.

Regarding Burns & Casualty Wards. Last year we opened three Burns & Casualty Wards one each at Kolar, Shimoga and Bijapur. During the current year we intend opening four more such units.

In Bangalore we intend having a Burns Research Foundation at a total cost of Rs. 65 Lakhs. A large portion of the contribution is coming from the public. Already certain philanthropists have assured to give donations for such a modern Burns Ward. We have formed a Trust for that and one of the hon'ble Members of this House is a Member of the Trust. If things go on well, during the current year we will have the foundation laid for this modern Burns Ward at Bangalore.

Some of the hon'ble Members made a suggestion to start some mobile health units to cater to the needs of the rural areas as a result of which at specified times and on specified day the mobile van goes to the doorsteps of the villagers rather than the villages coming to the hospitals. Keeping in view, the sentiments expressed by the hon'ble Members of this House, we have decided to have one such unit to start with in a backward area. Thereafter we will start more number of such units in other areas.

There was a complaint in this August House that drug supplies are inadequate to the various health units in rural areas. Last year we increased the amount provided for drug supply from Rs. 5,000 to Rs. 8,000 per year in the smallest unit of the health centre. This year we have decided to further increase it by another 25%. The budgetary allocations have already been made.

At present the cancer detection and treatment is confined to Bangalore only i.e. in Kidwai Institute of Oncology. With a view to cater to the needs of the people in northern Karnataka, it is proposed to establish Cancer Centre in other places also. To start with one Cancer Institute will be established in Gulbarga during the current financial year. We have taken a decision to that effect in the meeting which we had in Gulbarga. The existing cancer facilities in this regard at Mysore and Hubli will also be upgraded. The Kidwai Institute of Oncology is also conducting cancer detection camps in rural areas for early detection of cancer.

There was a request by the hon'ble Members for the supply of 'total body scanner' machine. One of the hon'ble Members of this House who is also the Chairman of Board of Visitors in Victoria Hospital Smt. S. Pramila, persuaded our hon'ble Chief Minister to have this matter discussed at the higher level. The hon'ble Chief Minister had a meeting with the Union Health Minister Sri B. Shankaranandji. As a result of that the Government of India has now agreed to release Rs. 70 Lakhs. During the current year the Union Health Minister will release Rs. 30 Lakhs and next year they will release Rs. 40 Lakhs. The State Government has committed to

provide the balance. The total cost of this machine will be Rs. 90 Lakhs. We are placing orders for the import of the total body scanner during the current year. This will be the first total body scanner in the whole of the South India except in Madras where there is one total body scanner in a private institution. So ours will be the only diagnostic machine.

There is a complaint that the attendants of patients are put to lot of hardship in District Hospitals. These attendants come from the villages and they do not find place either in hotels or in hospitals, with the result, our hospitals are congested with the attendants of patients. To eliminate this, the Government has decided to have Dharmashalas for attendants of patients at the District Hospitals. Through you Sir, I request our District authorities and the local people to see that they utilise this offer. They have to give us 75% contribution. The Government will manage the rest. Thus every District Hospital will have a Dharmashala within the hospital compound.

Some hon'ble Members who participated in the debate were complaining of inadequate supply of drugs which are necessary for the common man, and that they were not available to the general public. This Government has already thought of it much earlier and for the first time in the country a Therapeutic Committee was appointed in Karnataka in order to supply the necessary drugs to the rural health centres. Based on the recommendations of this committee, all the essential drugs have been arranged to be supplied to every health centres in Karnataka from this year onwards. Besides this, we have computerised the purchase, stocking and supply of medicines. This computerisation will ensure the adequate supply of medicine to various medical institutions in the State. Computerisation system has been introduced for the first time in the country in our State with effect from 1-1-1982. With the introduction of this system, it will be possible to forecast the needs of each institution and see that those drugs are supplied well in time. Some of the hon'ble Members have some reservations about the performance of the Government Medical Stores.

I intend to have a meeting of all the legislators regarding supply of drugs and their suggestions will be considered by the Government. I want that the drug supply system of the Health Department should be above criticism as far as possible. I will have this meeting shortly and I will also take them to our Drug Store to show them how best it is working. The hon. member Dr. H. L. Thimmegowda said that some coloured water is being brought and supplied under the pretext

of certain drugs or medicines. The Drug Controller is very active and he is making frequent visits, samples are being drawn and being inspected and they have got the report. The Drug Controller has got the report on each of the items which are being supplied to Government medical stores. National control programmes for leprosy, tuberculosis and blindness are included in the revised 20 point programmes and target has also been fixed for each one of these programmes. These programmes are target oriented and time bound programmes. By controlling these diseases effectively it is hoped that the health of the rural people will be improved to a great extent.

It is also proposed to start one T.B. detection mobile unit in each division during this year and it is also proposed to upgrade S.E.S. Sanatorium of Bangalore and to convert it into an Institute of Chest Diseases.

Family Planning programme is also included under 20 points programme. Hon. member suggested to make it compulsory. During last year our target was 1,90,400 and during the current year our target is 3,05,000. Leproscopic sterilisation has gained good momentum in our State. We have two centres, one at Hubli and another at Bangalore. We have sanctioned funds for purchase of 40 leproscopic machines at a total cost of Rs. 15.29 lakhs. With these, we are confident that we will achieve our object and even we may exceed the target. I would also like to inform the hon. members of this august House that H.S.I.S. Gosha ho pital, Bangalore, has formed a trust to popularise the family planning programmes. The aim of the trust is to mobilise funds for the vehicles and with those vehicles they go round to every area and straightaway they don't teach the small family norms but instead teach about the health check up of their family members and later on they go in for teaching small family norms by mass media method. This trust has already been registered and they have collected funds to the extent of about two and a half lakhs of rupees. Very shortly specially made vehicles will be made available in Bangalore and in Bangalore district later on it will be extended to other areas.

Regarding post-graduate courses, with a view to provide specialised services in rural areas, Government have reserved 25 per cent of the degree seats, 50 per cent of the diploma seats in the post-graduate courses for in a service doctors. After completion of the degrees the doctors will be posted in rural areas to give specialised services to the rural people.

For the first time we have given this opportunity to in service candidates by reserving seats. The intention of the Government

is that every district hospital and every taluk hospital should have specialists in each discipline. During this year about 190 doctors have been sent for training. Government has also got a plan to start post graduate courses in the specialised subjects like Cardiology, plastic surgery at Bangalore during the next years. Similarly, new post graduate degree courses will be opened at the Government medical colleges in Mysore, K.M.C. Hubli, in the subjects like forensic medicine, and venereal diseases.

For the manufacture of pharmaceuticals, Government of Karnataka has started a joint sector undertaking for manufacture of essential drugs. The Karnataka Antibiotics and Pharmaceuticals Ltd. has laid foundation stone on 21-6-1982 and the total investment comes to about three crores of rupees. In 1983 it will produce drugs worth Rs. two and a half crores and at final stage it will produce drugs worth Rs. 13 crores a year. It is proposed to train officers from the Drug Control Department at the regional training centres. I am also happy to announce that the Government have appointed 142 Inspectors through Public Service Commission which will strengthen the Department at the district level. Last year, there was a suggestion to have a person to guide in the bigger hospitals with a badge "May I help you". The Government will utilise the services of unemployed graduates, stipendiary graduates, for this purpose.

In respect of Indian System of Medicine 7 new dispensaries were sanctioned last year. As many as 23 institutions at an estimated cost of Rs. 12 lakhs will be sanctioned this year. To some of my friends here, who have been very particular that Ayurvedic institutions should be sanctioned, Kolar will also be sanctioned one. The other important thing under Indian System of Medicine, the Tribal Benefit Scheme viz., Pension, Gratuity and Insurance.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

The teaching of Ayurveda was mostly in the hands of private persons before the Government Ayurvedic Institution came into being. These private institutions were started by dedicated and self-less people. The employees of these institutions will also get the benefit that is given to the employees in other educational institutions. Therefore, order in this regard has already been given for tribal benefit scheme. Also, to the Indian System of Medicine, we have enhanced the grant with a view to develop various institutions both clinical and teaching institutions. Under the Indian System of Medicine and Homoeopathy, Government has enhanced from the current financial year, grants provided to the clinical and teaching

institutions to 75% and 90% respectively. We have provided a monthly pension to those who have rendered meritorious service for the cause of Indian System of Medicine and Homoeopathy. We have given Rs. 500 to five persons and the samething is continued this year also. To provide more drugs to Ayurveda, Unani and Homoeopathy, the Government has decided to enhance the budget for purchase of drugs to health institutions coming under the control of Department Indian System of Medicine and Homoeopathy by another 25%. This will go a long way in meeting the services and making the institutions more popular. Hon. members are requested to make request for more institutions of Indian System of Medicine and Homoeopathy and not insist upon only the Health Unit on Allopathy side. The other important decision that the Government intend taking is, there are about 16 hospitals and 316 dispensaries of the Indian System of Medicine and Homoeopathy. The existing Central Pharmacy which is manufacturing the drugs, is unable to meet the requirements. To meet the requirements, Karnataka Pharmaceuticals Unit will be started. For this, preliminary action has been taken to establish a unit to produce the Indian System of drugs. We have gone to Madras which is having a very big unit of manufacturing drugs. We have also gone to Coimbatore. We have prepared a project report. Within a couple of months, we intend having a unit producing Indian System of Drugs.

I am happy to announce in this August House that for the first time, the Government has decided to establish Government Homoeopathy College in Kushalnagar of Kodagu District. As the Homoeopathy Institutions are not up to the standard and as there were many complaints that Homoeopathy Degrees were being sold, the Government, to eliminate these things, decided to have its own at Kushalnagar.

The Government has also decided to shift the Government Unani Medical College from Bangalore to Gulbarga. I am happy to announce that on the pattern of establishment of National Institute at Jamnagar and a National Institute of Homoeopathy at Calcutta, the efforts of the State Government in persuading the Central Government culminated in the establishment of National Unani Institute at Bangalore. This is not a matter of pride for Karnataka itself but the whole of South will be proud of having such an institution. This is a prestigious institution which will come up in the Campus of Bangalore University at Kengeri. When the National Institute of Unani is being established in Bangalore, we have decided to shift Unani College to Gulbarga. The Bangalore University has already agreed to give us 50 acres and within a short period of time we are likely to have it at a cost of Rs. 3½ crores.

We have also decided to establish a Naturopathy College. While there are National Institutes for Ayurveda, Unani and Homoeopathy in the country, there is no institute for Naturopathy anywhere in the country. The State Government have therefore requested the Government of India to locate the National Institute of Nature Cure for Karnataka for which it has promised to make available necessary land and other facilities. In this complex, there will be College, Hostel and attached hospital. It will not only serve the need of Karnataka but the whole of India will be served by this Institute. The State Government is expected to have a favourable response from the Government in the near future. Hon. member Sri H. Gangadharan complained about the diet supply. Some other hon. members also talked about the imbalance and inadequate supply of drugs. Hence we have appointed a Committee which would go in detail about the diet pattern of each institutions. The Committee will say what should be the pattern of diet for bigger institutions of special diseases like T B. and smaller institutions like hospitals which have 25 beds or 10 beds. For this, we have given a time bound programme. By the end of July the report should be given. The Committee consists of Joint Director (Health) Dietician, a Divisional Director in the local area and other members. They will also visit an Institute for Nutrition in Hyderabad and see what should be the pattern and also they will visit Tamilnadu. When once they submit the report by the end of July, we would like to have it examined and implement it to see that no institution should suffer for lack of diet. We have an assurance that the finances are no constraint in respect of supply of diet. These are the things that the Government intends to do during the current year.

SMT. S. PRAMILA.—Kindly send them to Pondicherry where, I am told best system is there.

SRI A.K. ABDUL SAMAD.—For Pondicherry I will send them. But, the understanding is that the Health Minister and also member should go. I would like to answer some of the points raised by the Hon. members who participated. Dr. H.L. Thimme Gowda initiated the discussion. More than a total number of 17 Hon. members have participated. While initiating the discussion Dr. Thimme Gowda has given us the comparative figures of health care in different parts of the world especially in the developed countries like United Kingdom, United States and compared to our country and asked if the same continues what will be our health by the year 2000 and whether we are going to really achieve our object. The members have furnished certain statistical information. For the benefit of

the House, I would like to concentrate on the under-developed countries rather than developed countries like Afghanistan, Bangla Desh, Burma, Indonesia, Japan, Malasia, Nepal, Pakistan, Sri Lanka and Ireland. Except Japan though in the Asian region it is a developed area. In respect of other countries I am proud to say that India is far ahead in respect of our health. I would give the birth rate, death rate and infant mortality rate per thousand in selected countries. In 1976 the birth rate in India is 34.4 compared to Burma's 39, Bangla Desh 47, Afganistan 45, Indonesia 41, Japan 15, Malasia 30.7, Nepal 40.4, Pakistan 36, Sri Lanka 29.5, Ireland 39.6. Death rate in India is 15, Burma 15.28, Bangla Desh 20.5, Afganistan 21.1, Indonesia 16.7, Japan 6, Malasia 6.3, Nepal 22.2, Pakistan 12, Sri Lanka 7.7, Ireland 10.7. Infant mortality rate in India is 129 per thousand live births, in Burma it goes from 193 to 300. In respect of Afganistan and Bangla Desh we do not have information. In respect of Indonesia it is 125, Japan 8.9, Malasia 31.8, Nepal figures not available, Pakistan 124, Sri Lanka 44.1, Ireland 25.5. In respect of population per day, population per doctor, mid-wives in the selected areas I have the figure. Compared to this India is well placed. We are proud that our health is good. But, one point is there Dr. Thimme Gowda's request that the amount that we have been getting from the total budget out-lay should be increased which now stands at 9% I should say that it is much more than in the case of other states. Really the financial experts and specially my colleague Sri Veerappa Moily will have to give consideration. He has always been very sympathetic in respect of our request when we go in with the proposals. The other point Sri Thimme Gowda said is about the stoppage of NPA. This has been paid to re-clinical and para-clinical staff. NPA is not paid to clinical staff who are allowed private practice. There may be some specific complaints that doctors who are serving in the hospitals are likely to call them at their houses and misuse these facilities. I would request the honourable members to give such information. Wherever we get certain complaints, especially of our Board of Visitors keep a watch, I think this could be, to a greater extent eliminated. It may be confined mostly in places like Bangalore, Hubli and Belgaum where the population is more. About the re-introduction of the honorary system, this was in vogue when enough specialities were not available in earlier periods. Now, we have more than 32 specialities i.e., post-graduate courses and super-specialities have been introduced. I feel there is no need for an honorary system. However, in case of super-specialities where we do not have, the Government might consider. This is also the stand of the Indian Medical Council. Sri Thimme Gowda has also said about the

Government medical stores, analysis of the drugs. I have said earlier that the drugs which our Drugs controller is supervising is doing the job very well. For the information of this august House I would say that our Drugs Controller has been included in the committee which has been formed by the Government of India very recently. This is the credibility of our Drugs Department. I have the Government of India's request that the Drugs Controller in Karnataka has been appointed as one of the members of the committee. Formerly the annual requirement was through bulk purchasing. But, now this is not the case. The purchase of bulk supplies has been reduced and now that the computerisation system has been further streamlined the excess and shortage of purchases are eliminated. About the shortage of trained persons including forensic medicine Government is intending to provide incentive for those doctors who take up post-graduate course in those subjects for which the doctors are not coming forward to take such courses.

About the compulsory sterilisation, Hon. members were very forceful that compulsory sterilisation after the first birth or after the second child should be forceful and the incentives should be given for the popularisation of the scheme. Other Hon. members have quoted things that are prevailing in China and other countries and how our country is lagging behind. Some of the members have also said that certain communities have not been participating in this programme. As per the record we have, all communities including Muslims, Christians and other communities are participating according to their ratio of population. Muslims are about 10% in the percentage and Christians about 2 to 3% are participating in this national programme.

But the Government's intention is that coercive methods should not be brought in while implementing the Family Planning Programme. Our intention and motto is that it should be a peoples' programme. I hope my friends would take up this task and popularise the present family planning programme more effectively.

Sir, some of the hon. Members suggested to declare the Kidwai Memorial Cancer Institute as an autonomous institution. This institute has been established to detect and to treat cancer patients and it is doing a commendable job at Bangalore. At present this facility is being available in Bangalore. Government is thinking of extending to other districts also.

As regards recruitment of X-ray technicians and Laboratory Assistants I would like to inform that we have taken a decision to recruit persons from the Employment Exchange and all of them will be treated as local candidates. Further we have taken a

decision to establish four more training centres during the current year and we have decided to provide them crash programme training for X-ray and Lab Technicians.

Then, Sir, my good friend hon. Member Sri Bhaskar Naidu made out some important points which were also made out by hon. Member Sri Thimmegowda. During the course of the debate hon. Member Sri Bhaskar Naidu while speaking said though he is not keeping well he came all the way from Bellary Medical College Hospital where he was taking treatment to participate in the discussions. I welcome it. I say here it is better if we know where we stand, where we have gone wrong, whether what we are doing is correct. Unless we know all these things we cannot proceed or set right things in that regard. I heard the speech of my friend Sri Bhaskar Naidu and I must confess that some of the points which the hon. Member has made out are incorrect. To tell one instance, recently I was with our friend hon. Member Sri P.N. Reddy at Malur Hospital. When we visited that hospital we noticed DDT boxes stored near the patients resting place. The Local Medical Officer was so negligent and has not taken any steps to remove that box from that place. We are taking disciplinary action against that officer. On another occasion I happened to visit Hubli Medical College Hospital. At that time the Divisional Joint Director was with me and it was 11-00 p.m. and I was in the hospital till 1-00 p.m. During the course of the inspection I had noticed many difficulties that are being experienced by the patients. The patients were going round the hospital for water and there was some leakage in one side of the building. All that was there. This point was also made out by my friend Sri Bhaskar Naidu. So, in view of my experience I had discussed this with my colleague Sri Kagodu Thimmappa, Minister incharge of Public Works. In fact he has agreed to depute one Engineer to enquire into the leakage of buildings of various hospitals, sanitary facilities, leakage in water tank etc., So, after the matter is being enquired into and report on this presented to us we will decide what next step is. We will certainly set right all these things. In respect of other matter I would like to inform my friend that since they are all very simple matters we will attend to them. I assure the hon. Member Sri Bhaskar Naidu that I myself will be visiting Bellary either by the end of this week or during the first week of next month and look into the problems of the Bellary Medical Hospital and we will both together could sort out the problems along with the Officers and Engineers.

SRI K. BHASKAR NAIDU.—Sir, if I get the exact date of your visit I could be present there.

SRI A. K. ABDUL SAMAD.—I will inform you the exact date. Further, hon. Member Sri Bhaskar Naidu wanted to know why discrimination is being made in the matter of pay scales and other benefits between the medical and par medical staff. I will look into this aspect of the matter.

Sir, one more point I wanted to tell to this House. Hon. Member Sri Thimmegowda has complained that in one of the hospitals one medical officer on duty committed rape. Further the hon. Member said that when he was doing the medical course he had the ambition that he will become a member of that profession which has the nobility, credibility and the profession which is having a place to serve the people with moral attitude. But after hearing this incident he said he felt very much about the state of affairs. I agree with what the hon. Member has said and I say it is the duty of men in that profession to treat the people coming to them as their kith and kin and more especially the fair sex.

Every person visiting the Hospital will have to meet the doctor. Therefore, the doctors must help the patients who come for treatment and they must treat their patients as their own daughters, sisters, brothers, father or mother, because in a smaller places, there is no lady Medical Officer. Therefore, the doctors working in smaller places should see that all medical facilities are provided to every patient visiting the Hospital. If they don't behave properly, then with what courage our people could send their daughters to the Hospital for treatment? We have received several complaints in this regard. These pseudo-doctors who commit this type of crime should be given deterrent punishment. Therefore, I appeal to all the medical staff through this august House to see that the nobility of the profession is maintained and also see that the little indiscipline among the medical staff that is prevailing at present will not remain too long. Hon'ble Member Sri Bhaskar Naidu has requested for the generators. The Government have taken a policy decision to supply stand-by generators to 7 major Hospitals. This year, we have proposed to supply 2 generators to Wenlock Hospital and Lady Ghosha Hospital at Mangalore. Bellary will also receive the priority.

About B. P. apparatus, at present that Hospital is having 32 BP apparatus for 22 wards. We have received an indent for another 20 BP apparatus and the same will be supplied from our Medical Store.

About X-ray machines, Four X-ray machine out of six are working and the remaining two are under repairs. I assure that the repair is being expedited.

SRI K BHASKER NAIDU.— This is not correct. I will go tomorrow and see whether four X-ray machines are working. If the four machine are in working condition, I will come back and tender my apology to Mr. Samadji. I know very well that only one is working. On the 17th instant, I had an accident, when I was going to attend my good friend's marriage, there was a head-on collision and I only survived. At about three O'Clock, the doctor was sent for and I had my X-ray. When I clearly questioned him, he said: There is only one X-ray apparatus that is working. If what I have said is wrong, I will go back tomorrow and phone up to Sri Samad. Then Sir, the Cold Storage is not functioning since 1976. I am making a categorical statement. I am a responsible member of this House and I am not trying to mislead the House. I am a man with some courage and conviction and not prepared to lie also. I have told what exactly is the position of the Hospital. If another half an hour is given to me, I will speak at length about the condition of the Hospital at Bellary.

SRI A. K. A. SAMAD.— I am also speaking with authority. If this information is wrong, I will assure the hon. Member that disciplinary action will be taken for having misled the House by furnishing wrong information. I will definitely take action if the information is wrong. When the Hon'ble Member visits Bellary next, he may kindly telephone to me about the correct facts in the Hospital to Bellary. I will instruct my personal staff in this regard and I will definitely speak to him. This is for a good cause and I have no hesitation to know the correct state of affairs from the Hon. Member. The hon. Member has said about the training of nurses in the Hospital and the utilisation of the vehicles meant for rural programme. Rural programme is a re-orientation programme of medical education. This programme has been introduced for a specific purpose. Every vehicle meant for this purpose must be utilised properly. They should go to the village for the implementation of our programmes. Right now, dormitories and the garages are under construction and almost nearing completion. Pending the completion of these buildings, vehicles are brought to the Headquarters i.e., Bellary daily. It should be used for a particular purpose only. I have requested the KSRTC, to take these nursing trainees to the medical college from the Headquarters Hospital and for our own vehicles which are out of order, we have

asked for a report. When I go to Bellary, I will sort out this matter at Bellary.

About the nurse-bed ratio, the Indian Medical Council's recommendation is 1:3. In Bangalore it is 1.45 and in Bellary it is 1.55.

About the essential staff not being provided with quarters. I would like to furnish some information. With the limited quarters available, we have provided quarters to the essential staff as far as possible. The details are as follows :

Doctors	...	29
Nurses	...	22
Clerks	..	5
Class IV	...	54
Principal & Superintendent	...	2
Total Number of Quarters is	...	112

So we have provided quarters to 112 persons.

About the complaint that the Officers of Bangalore are paying just Rs. 45/- and the other Officers are paying Rs. 216 towards rent, I have asked my Officers to check it up and give a report. In the meantime, as per the financial code and rules of the government no officer can pay beyond 8% of his salary. If we take it that an Officer is receiving Rs. 2000 as salary, then he has to pay Rs. 160/- or so. The Officer which the Hon'ble Member has mentioned is in a non-designated quarter. That building is about 100 years old and taking into consideration the depreciation on its value etc., they must have fixed up the rate.....

SRI K. BHASKER NAIDU.— I have very clearly said that the doctor in Bellary is paying Rs. 250/- on his own basic salary. I know that doctors are paying from Rs. 195/- to Rs. 250. I still stand on this. I am prepared to prove that the doctors are paying more for quarters built in 1916. There is also another case. In the recent rise of pay scales HRA has been reduced from Rs. 10 to 8/- i.e., 5% to 4% but the House rent is being collected at 10%. I stand by this, and I will give it in writing with my signature. Let him check it up.

SRI A. K. ABDUL SAMAD.— As I have already mentioned, I have referred this matter to the technocrats. I will definitely take further action after the receipt of the report. I will also discuss the matter with all the Engineering and our staff when I visit Bellary next.

SRI K. BHASKER NAID .— I am sending to the Hon'ble Minister a copy that as been worked out by the PWD with whom I spent about one hour. I am sending the same through the Chair to the Hon'ble Minister.

MR. DEPUTY SPEAKER.— Hon'ble Minister may please continue his reply.

Now, I come to leprosy patients. Sir, there are twenty bedded leprosy ward in Bellary Medical College Hospital and it has to be commissioned shortly. Right now it is not commissioned. The patients are being treated by the professors who are in charge of skin and V.D.

About the shortage of band-aid cloth and drinking water, I suggest that instead of taking the time of this august House I will sort out this matter at that place itself. Instructions have been issued to set right things such as stinking smell in the hospital and others. Lavatory and O.P.D. arrangements have been made and separate lavatories have been arranged to ladies and gents. I have noted all the points which the hon. Members have brought to my notice and arrangements have been made to set them right. The hon. Member has been referring to Cobalt Unit. Sir, a C mmittee has been constituted to look into it. They met the Baba Atomic Energy Commission professors. They have to chalk out what has to be done now. I have consulted Dr. Krishna Bhargawa Director of the Kidwai Memorial Institute of Oncology also. He said, he would see how best he can help in this matter. He will visit the Cobalt Unit and then give a reply. If possible I will bring Dr. Bhargawa by the end of this week or during next week.

Thirdly, Sri Jeevaraj Alva said about the inadequate teaching staff in our medical colleges, Sir, in all, we have 315 posts of teaching staff vacant in four medical Colleges. Then, for the first time, after about ten years, the Government has given permission to change from the teaching cadre to non-teaching cadre, as a result of which we could fill up 75 posts. In addition to this, 118 posts of lecturers and 46 posts of assistant professors have been notified in the K.P.S.C. In the meanwhile, a selected list of 95 lecturers has been received by the Government and shortly postings will be given to these lecturers. When all these measures are taken up, it is expected that all the posts will be filled up during the current year, in all the Government medical colleges. The hon. Member has suggested that the Karnataka State should have a Medical University in view of the number of medical colleges we have. This matter was taken up more than once with the Government of India and the

Government of India have advised us to defer this matter for the time being. In any case, when I go to Delhi again, I will have this matter taken up with the Government of India. The hon. Member has suggested to make the Jayadeva Institute of Cardiology an autonomous body. This matter is under the active consideration of the Government. About supplying of modern equipments, I am happy to inform you that equipments worth over Rs. 35.00.000 have already been supplied. Open heart operation is also being done every year. This morning, with the advice of my friend Dr. H. Thimmegowda we have organised a visit of legislators to the NIMHANS (National Institute of Mental Health and Neurological Sciences) and also to the Kidwai Memorial Institute of Oncology. We went at 9.00 A.M. and we were there upto 1.00 P.M. Most of our Members were very happy because they had no occasion to visit these institutions. They have seen some of the operations and they were really happy that we have this facility in Karnataka and particularly at Bangalore. I will be requesting the hon. Members to kindly make it convenient to visit these institutions. Dr. Jeevaraj Alva could also be present to see the open heart surgery and other facilities which they are having. We are happy that this Institute is growing and it is coming up as an Institute of excellence. The hon. Member has suggested about the Coronary Act, that is to be started in Karnataka, as it is existing in Bombay. The coronary Act, was started in 1871 in Bombay and Calcutta. Right now it is working in Bombay, very effectively. There are pros and cons in this system but advantages are more. A person is appointed from the Maharashtra High Court as a coroner who decides the suspected murder cases and other cases which require post-mortem. This system can decide the real cause of death. This matter is under examination in our Government. Already we have asked Dr. Bhargawa, the Director of Kidwai Memorial Institute of Oncology to gather information and if everything goes well, we may have to introduce a Bill through the Home Department. After completing all the formalities, I will have to move the Home Department.

Dr. Jeevaraj Alva has suggested to activate the voluntary bodies like Indian Red Cross Society, the Indian Tuberculosis Association. I would like to give a short account of the progress made by the Indian Red Cross Society. Recently in Udipi, when there was a catastrophe, the very next day, they took relief materials costing over more than Rs. 20,000. These relief materials were personally handed over to the victims. During the current year, they have mobilised 33 camps and collected 1,400 bottles of blood. During last year 126 Camps were held and 6,809 bottles of blood were mobilised. Our total requirement of blood in Bangalore City

alone is 30,000 bottles a year. We are motivating this through various agencies, such as Karnataka Youth Congress Committee, N.C.C. N.S.S. of the Colleges, Army, Bank employees, Rotarians, Lions, Jaycees and Industrial organisations like MICO, NAL etc. These are the Institutions who are rendering great help in mobilising blood. We have to conduct more voluntary blood donation camps. I am of the opinion that professional donors should be discouraged. The professional collection of blood in Blood Bank should be discouraged. This could only be possible, if everyone of us, every Member of this august House in their respective constituencies can motivate the youngsters between the age group of 18 years to 30 years that is the best blood that a person needs. Last year, we had a Blood Camp from the Legislators and if all the hon. Members desire, we can have a Blood Camp this year also.

The Indian Red Cross Society is activising in every district and they have different programmes such as, Urban Family Welfare Centre, Milk Power distribution through Junior Red Cross, giving spectacles, bicycles and other necessities to the physically disabled etc. etc. They rush for rescue when there is a fire accident. They have rendered commendable services in flood relief in Malur, Bangarpet, Kolar and Gopinatham. Their membership has increased from 2,896 in 1981 to 3,082 during this year. The same tempo is being kept up and I am sure the performance of Red Cross Society will further improve in due course.

Then, we have got dedicated persons with regard to T.B. Association. I have taken note of the suggestions made by the hon. Members in this regard. There was a suggestion to have Sanatorium at Bangalore. They have got funds over Rs. 10 lakhs. Every District T. B. Association has got sizeable funds. We have already two-three Sanatoriums. In this connection I would like to mention that instead of confining to in patient facilities and bringing them to the Hospital, it would be better to treat them at home unless they be serious case. Such being the case, it would be a futile exercise to have another beautiful building with 500 beds and invest huge amount when the need is in other place. Some hon. Members urged to set up TB Apartments in every district. In this connection, I would like to mention that I have constituted a Committee of Experts to go into the details and they are expected to give me a report by the middle of July. This year we are going to start Mobile T.B. detection, who will visit each and every place to detect the TB patients. If there are any T.B. patients, they will suggest the remedy and start the curative treatment. The District TB Centre will further follow up the cases and the Mobile TB Dete-

ction squad will proceed to other place. If this programme becomes successful, it will be intensified. In the meantime, whatever, minor complaints they have, I assure the hon. Members that they will receive my personal attention

With regard to the Accident Complex at Jayanagar and the Sanjay Gandhi Accident and Rehabilitation Centre the intention of the Government is, to have for a short period certain beds in Jayanagar Hospital. But at the same time, our work to construct modern Accident Centre at NIMHANS where we have got our own land would continue and I will try my best to see that it is started early. My colleague Sri Dharam Singhji, through Corporation, has already assured me to spare the lands for this purpose. Already enough funds have been released to start this Accident Complex at Jayanagar Hospital temporarily. A permanent Hospital equipped with Mobile Wireless set vehicle will be started early. The moment wireless message is received about the accident at any place, this vehicle will rush to give first-aid treatment. It has got a good objective and we will start it early.

It was suggested by the hon. Members to complete the ongoing works which we have taken up in Victoria Hospital, Bowring Hospital and Malleswaram Hospital. Certain works in these hospitals have been stopped due to non-availability of cement. An apprehension was also expressed by the hon. Members that the prices may escalate and the works may not be completed. Keeping this in view, we are going to make an assessment of the requirement of cement for the construction of several health buildings including the major works at Bangalore and we are making a request to the Government of India for the separate allocation of cement exclusively meant for our own construction, construction of dispensaries at the rural areas and also at Bangalore. In the meantime, we have provided Rs. 40 lakhs to the Victoria Hospital during the current year and a special quota of cement has been arranged. We have already started operation theatre in the Bowring Hospital. In a planned way nobody thought of improving these Victoria and Bowring Hospitals. The major works started in Victoria Hospital about 100 years back were still continued in the year 1980. It was only after our Government came, we had that Master Plan and we took up major works, both for Victoria Hospital and Bowring Hospital. We have already said that there will be total health for all by 2000 ADs. Further I would like to pass on a copy of the details about the works done at the Health Centres, Health Units and the District as well as Taluka Hospitals during these 2½ years, to the Hon. Deputy Speaker for his kind perusal.

Family planning is part of the 20 point programme but we don't want to implement this programme by using coercive methods. We have fixed the targets. This year our target is 3,05,000 and I am optimistic that it will be achieved. As regards death rate, it is 21 per thousand population. Sir, I think I have covered most of the points that have been raised by hon. member Dr. Jeevaraj Alva. Hon. Member Kum. Pramila and the other lady member requested for a lady medical College. Their request will be examined when the Government decides to have a medical college. I would like to ask a question. Are they sure that these lady medical officers whom we post would go to the villages?

KUM. S. PRAMILA.—Certainly. You give us the college and see. It is a challenge.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—Sir, I am not sure that they will go to villages.

SRI MICHAEL B. FERNANDES.—If they don't go to the villages you may at least make the villages to come to them. One of the two things must happen.

SRI A. K. ABDUL SAMAD.—Sir, 67 lady medical officers are to be posted now. A couple of months ago out of 100 lady medical officers to whom we issued posting orders hardly 50 per cent joined and the rest wanted that if they are posted in Bangalore they will join the department. These are our problems. If our hon. member Kum. Pramila can help us, I will call a meeting of these lady doctors and host them a dinner, or a lunch or tea if they persuade them to go to the villages. If Kum. Pramila persuades them to go to the villages on my part I will request my colleague Sri Begane Ramaiah to write a letter to all village panchayats chairman to extend all the facilities to these lady doctors.

SRI A. LAKSHISAGAR.—Sir, they will have the dinner but they will not go to the villages.

ಕಾ. ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಲೇಡಿ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಲ್ಯಾಬರಿ, ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಕಿಟಕಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಕಳ್ಳ ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತಾನೋ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅಡಿ ಸರಿಯಾದ ಬಸ್ಸಿನ ಸೌಕರ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಬ್ಲಡ್ ಸೆಕ್ಯುವಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರೂಮು ಸಹ ಸರಿಯಾದ್ದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ವುದಿಲ್ಲ. ದನದ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ತರಹದ ಒಂದು ರೂಮು ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಇಂ ಎಂದು ಲೇರು ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಅವರು ಹೇಗೆ ಹೋಗಿ. ಇರುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ,—ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಇಬ್ಬರೂ ಡಾಕ್ಟರ್ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥವರಗಳನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ.

ಕಾ. ಪ್ರಮೀಳಾ.—ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಿ ಎಂದೇ ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ಆದರೆ ಗಂಡನನ್ನು ಒಂದೆ ಕಡೆಗೆ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಅವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಗಂಡ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ.....
(ನಗು.....)

SRI A. K. ABDUL SAMAD. Sir, I would like to quote from the speech of the Prime Minister. She has said that "the needs of the many should prevail over the needs of the few." Here These are the needs of the few doctors which have to prevail over the needs of the many. If they go to villages they will be treated like God. We have quarters meant for ladies and Government is prepared to meet all the needs of the doctors as far as possible. I will request my colleague Sri Begane Ramaiah to write a letter to every village panchayat chairman to see that the extend whatever little facility they have. But these lady doctors must have the will and determination to go They want all facilities in the villages which they cannot get. They want bath taps, they want telephone etc. If these are the requirements of our lady doctors I am really sorry these things are not available in any case.

Kum. S. PRAMILA.—Our demands are not more. Certainly not. But we want minimum requirements necessary for a human being to dwell upon. ಮಿನಿಮಂ ರಿಕ್ವೈರ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್ ಏನಿದಯೋ ಅವ್ವನ್ನೂ ಸಹ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ ? ಅದರಲ್ಲೂ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ವಾಟರ್ಸ್ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇರತಕ್ಕಂಥ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳೂ ಕೂಡ ದನದ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇರುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಗಾಳಿ ಬೆಳಕು ಸಹ ಸರಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ತೀರಾ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಿ ಅವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

SRI K. BHASKAR NAIDU.—Sir, when I spoke I made a categorical suggestion that certain doctors who were appointed and who could be kept in Bangalore all the time be prepared so that the others need not think of Bangalore at all. If a vacancy should arise, again with some influence or something let this man be here only. Sir, supposes if some man from the village needs transfer after three or four year, will you send the people who have enjoyed life in Bangalore to go to the villages ? You don't do that. Sir, There is a doctor who has been here from the last twelve years. He was transferred and within three months he got it cancelled by showing various reasons. Such things are happening.

SRI A. K. ABDUL SAMAD.—Sir, about the health education in schools the suggestion made by the hon. member Kum. Pramila that the students should be taught about health, I will have a talk with my colleague Hon. Minister for Education. It is a good suggestion.

The hon. member said that we have to legislate in regard to the Nursing Homes. There was a Bill which was introduced and discussed in this August House some years ago. There is a Committee

and they have given us a report about the disciplining of private Nursing Homes in Bangalore and other places in Karnataka. That has to be discussed with the Hon. Minister for Law. I will have this Bill discussed because it has taken a certain shape and we have to see how best it could be implemented. But there is a need to discipline the Nursing Homes.

Regarding maintenance and repairs and other things, I had a discussion with my colleague Sri Veerappa Moily and I am happy to say that equipment in hospitals *i.e.*, in major hospitals which require renovation, repairs etc., we will be providing enough money to undertake such repairs to the buildings and equipments also. During this year all attention will be given to these things. I have requested the Finance Minister to provide funds and he has agreed.

The Dialysis unit is working in Bangalore. We are sending a team for nephrology specialisation. Once this team returns after completing the training, it will be manning this equipment. Thereafter this equipment will also be supplied to Mysore and other Teaching Hospitals. We are considering the suggestion to appoint nurses and doctors who are unemployed, on daily rates. Regarding medical science research, there is a State Board of Medical Research from which grants could be obtained for research purposes. All support will be extended to doctors who like to involve themselves in research. Infact I request our distinguished doctors to concentrate more on research. Unfortunately our doctors in different specialities are not too forward. If they find that finances are the constraint, I would like to give an assurance that we will provide all facilities for research purposes. I have already spoken about the request of total body scanner. I have already announced that we will have it. One thing which the hon. member has suggested is establishment of a 'Semen Bank'. Sir, I think it is a suggestion which can definitely be considered provided she comes forward to identify who are the recipients and who are the donors. In the Animal Husbandry Department manned by my colleague Sri Ramakrishna, there is a Bank which is working well. We will examine her suggestion. In the United States of America and other European countries they do have such Banks. But our culture differs from theirs. They are most materialistic people. We are more religious and we have a cultural heritage. They keep such things secret. The recipient will not be knowing whose semen has been given. This will be kept strictly a secret and that is what happens in the United States and other European countries. How far will our people receive this? In any case I would assure hon. member Smt. Pramila

that we have no reservations about this. We will have a discussion with the concerned...

SRI A. LAKSHMISAGAR.—Do you except Smt. Pramila to come to your aid in the first instance? The suggestion has come from her and she must be able to come to your aid.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳಾ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾಗಿ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಂಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೃತಕ ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ವೀರ್ಯಹೀನ ಗಂಡಂದಿರು ಸಿಕ್ಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂಬುವವರು ತಮ್ಮ ಹೆಂಡದಿರನ್ನು ದೇಶೀಯ ಕೃತಕ ಗರ್ಭಧಾರಣೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಂಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ರಿಸರ್ವ್ ಸೆಮನ್ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಾರ್ಡ್‌ಬಾಯ್‌ಗಳ ಸೆಮನ್ ಅನ್ನು ತೆಗೆದು ಆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಇಂಥದ್ದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತ ಆಗಬಾರದು. ಅಂಥ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಮತ್ತು ವಾರ್ಡ್‌ಬಾಯ್‌ಗಳಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

(ಗೊಂದಲ)

MR. DEPUTY SPEAKER.—Let us hear one by one.

SMT. S. PRAMILA.—What I am telling is a fact.

SRI K. BHASKAR NAIDU.—Yes

ಶ್ರೀ ಶೀರ್ನಾಳ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪಶುಗಳಿಗೆ ಕೃತಕ ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಯಾವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಉಪಕರಣಗಳು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪ್ರಮೀಳಾರವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ.

SRI K. BHASKAR NAIDU.—We are having nationalistic feelings. Even in respect of our language we wanted to improve Kannada language immediately. I don't know why she thinks only of American semen. Don't we have Indian semen? Don't we have Karnataka semen?

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳಾ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ಗಂಭೀರವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಈ ರೀತಿ ಅಪಹಾಸಕ್ಕೆ ವಿಡಕೊಡಬಾರದು. ನಾನು ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆ ರೀತಿ I never said it,

MR. DEPUTY SPEAKER.—I know what she has said.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಭಾಸ್ಕರನಾಯುಡು.—ಕರ್ನಾಟಕದ ಗಂಡಸರದ್ದೇ ಆಗಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ತಮ್ಮಯ್ಯ.—ಕು. ಪ್ರಮೀಳರವರು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟರು ಅದೇ ರೀತಿ ನಾನೂ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ ಬಾಂಬೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕ್ಲಬ್‌ಗಳಿವೆ, ಅಂಥ ಕಡೆ ವೀರ್ಯಹೀನ ಗಂಡಂದಿರನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಹೆಂಗಸರು ಹೋಗಿ ವೈವಹಾರ ನಡೆಸಬಹುದು. ಅಂಥ ಕ್ಲಬ್ಬುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ.

SRI JEEVARAJ ALVA.—It is an imagination running riot. Let us shift over to some relevant thing.

SRI A.K. ABDUL SAMAD.—There was a complaint that adequate drugs were not supplied to Victoria Hospital. I would like to give a statement here.

Sir, in respect of Victoria Hospital the amount released was Rs. 30 lakhs. Provision was 16 lakhs. In respect of Vanivilas hospital provision was Rs. 8,50,000. We have actually released Rs. 11,20,000. In respect of Bowring Hospital provision was Rs. 8 lakhs and we have released Rs. 19,85,000. In respect of K.M.C. Hospital, Hubli, Rs. 12 lakhs was the provision and the amount released was Rs. 15 lakhs. In respect of C.G. Hospital, Davangere and K.R. Hospital, Mysore, the provision was 8 lakhs; and 14 lakhs and the amount actually released was Rs. 13,15,000 and Rs. 16,45,000 respectively. About linen there was a complaint that the linen supplied is very bad and it looks ugly and not clean. Mr. Deputy Speaker Sir, I would like to say here that as per the Government order the hospitals are supposed to buy the linen only from Khadi Boards, jails and handloom houses and these materials unlike our other big mill cloth will not be so nice but as per the information I have the cleaning is good. If there are any specific complaints from the Board of Visitors the Government will take note of them. As regards the increase of powers of the Superintendent in teaching hospitals it is receiving the attention of Government. There is a proposal to have the vigilance cell in each hospital. The suggestion will be examined by the Government. But periodically the Vigilance Commission members have inspected the hospitals and they have booked the cases. In Victoria hospital one or two cases have been booked. The hon'ble member Sri H. Gangadharan made some remarks about the death rate in Bellary Medical College Hospital. In 1980-81 and 1981-82 in Victoria hospital, Bangalore the total deaths were 1442 and 1416. In Medical College Hospital, Bellary during 1980-81 the total deaths were 337 and during 1981-82 it was 330. In District Hospital, Bellary, during 1980-81 the total deaths were 100 and during 1981-82 it was 137.

SRI H. GANGADHARAN.—I would like to know how many have been admitted, how many of them were discharged and what happened to the balance?

AN. HON'BLE MEMBER.—Sri H. Gangadharan wants to know the number of people who vanish.

SRI A. K. ABDUL SAMAD.—I have given the total death figure. If our hon'ble member wants any more information I will supply the same.

Sir, regarding diet supply, I have already stated that a committee has been appointed and as soon as the report is received I will take further action. They have stated that they will submit the report by the end of July. Absolutely there is no financial restraint in respect of diet and drugs. About the Indian System of Medicine, the hon'ble member suggested that there is only in-charge arrangement and that there is no permanent Director. As per the Cadre and Recruitment rules a person who occupies the post of Director should have at least ten years experience and should have passed the prescribed qualification. As we did not get the right person we have made in charge arrangements and we are also modifying the Cadre and Recruitment Rules. The Incharge Director will have all powers until the Cadre and Recruitment rules are amended. We have also requested the other States in this behalf but we could not get the right person. In respect of unani hospital we have filled up the posts of professors, two assistant professors and four lecturers. An hon'ble member suggested for creation of an engineering cell. It is a good suggestion and we will consider it. An hon'ble member complained that mobile clinic vehicles are parked in Mysore without being utilised for the last three years. But it is not the fact. The number of visits made are 47, the number of patients they have treated was 3162. The garage is yet to be built and when once that is built those vehicles will be parked there. Sri C. M. Arumugham has stated that all the amounts are being utilised for providing facilities in urban areas only like Bangalore and not in the villages. I would like to say, Sir, under Minimum Needs Programme during this year we have spent Rs. 450 lakhs as against Rs. 225 lakhs during last year. In every village by the end of Sixth Plan there will be a health guide who will not only provide treatment for minor ailments but also act as a liaison person between the community and the health services and he will also guide the village community to improve their health by adopting health practices.

The dictum "The need of the many should prevail over the need of a few," is being followed. Therefore the complaints will be adequately met. About regulating the visitors, the matter has been taken note of. We are issuing instructions that the rules are to be strictly followed.

Hon. member Smt. Susheela Cheluvraj suggested risk allowance to be given to attendants in the Government hospitals. We will see that the rules are amended and how best we can provide them. About the establishment of Private Health Centre, we have sanctioned and backward areas will be considered. About exemption of payment o

Rs. 25,000 and the land, I think this also is a matter in which I cannot give any opinion at this stage. About the tribal people who should come under the purview of the Family Planning Programme, she has said that they should not be exempted. We do not have government orders. But there is a tribal scheme under which these people are covered. I hope they will also join the programme.

About payment of stipend to Nurses, the Government will take decision shortly. About providing Cold Storage facilities in the mortuaries of the major hospitals, I would like to say that such facilities are available in Bangalore, Mysore, Mangalore, KMC Hubli and the same will also be provided to other major hospitals in a phased manner. About posting of Lady Medical Officers, we are issuing orders for posting 67 Lady Medical Officers shortly. I hope they will go and join.

SRI D. T. MAYANNA.—The hon. member suggested posting of Specialist Doctors to rural areas or Taluk level General Hospital and establishment of Mobile Hospital. We have already taken a decision to start one Mobil Hospital in backward district as an experimental basis and to provide specialists in Taluk General Hospitals, I have already announced that we are recruiting from in-service doctors so that they should be helpful in the rural areas.

Hon. member Sri Takke suggested that grant in aid should be given to Co-operative Hospitals working in Hubli. Government has already decided to grant the release of the amount. Sri Pampapathy wanted that a Nursing School for training of Nurses be started in Davangere. There is already a school working in Davangere by Bapuji Educational Society. In case this society wants to increase the strength, the Government will definitely consider. Since we have provided hospital and they are running a college, there is no necessity to grant one more College there.

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.—ಚಿಕ್ಕೇರಿ ಜನರಲ್ ಹಾಸ್ಪಿಟಲ್ ಬಗ್ಗೆ.....

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ಅಬ್ದುಲ್ ಸಮದ್.—ನಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಸ್ಪಿಟಲ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಕಾಲೇಜನ್ನು ಅವರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಲೇಜು ನಡೆಸುವವರಿಗೆ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ಗೆ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನರ್ಸಿಂಗ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅವರದ್ದು ಏನೂ ಅಭ್ಯಂತರ ಇಲ್ಲ. ನಾವೇ ಪ್ರಾಬಲ್ಯಮಾನ ಬಗೆ ಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.—ಅಜಾದ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಂಜನ ಗಿರಿಜನ ಹಾಗೂ ಹಿಂದುಳಿದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಚಿಕ್ಕೇರಿ ಹಾಸ್ಪಿಟಲ್ ದೂರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ.....

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ಅಬ್ದುಲ್ ಸಮದ್.—ಅಜಾದ್ ನಗರವನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಇವರು ಹೇಗೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬಹುದು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ಮೈಲಿಗಳವರೆಗೇ ಹೋದರೂ ಲಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಕರ್ಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಅಂತಹ ಕಡೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Sri Abdul Latheef has suggested that amount should be fixed not depending upon the performance of the institution. Where more patients come more drugs should be supplied. What I would like to tell the hon. member is, we have fixed the amount say Rs. 5 to 8 thousand, which has now been increased to about Rs. 10,000 that is the minimum. Where in-patients or out-patients are more, definitely drug supply will also be increased. Now, absolutely there is no depot there. All that the Medical Officer has to do is, he has to send a statement regarding the number of out patients coming and we will provide them the drug.

SRI SHER KHAN.--has suggested for a mental hospital at Gulbarga and first aid boxes in every villages. We will have this examined.

Smt. Anasuya Gajanana Sharma suggested that Lady Medical Officers be posted to Uttara Kannada and supply of generators to KMC Hubli. I have already said that a stand-by generator will also be supplied. There are 5 X-ray machines working. Steps have been taken to repair whatever machines which are not in working condition. She has also given a good suggestion that retired Lady Medical Officers have to be taken on rate contract where the Lady Doctors are not working. This will be examined.

Sri B eemanna Khandre spoke of the ill effects of smoking and drinking. We have taken note of what he has said. He has complimented Government for having honoured him as he is the only person who had done more than 2000 sterilisation voluntarily. In recognising his services, the Department of Health and Family Welfare thought that the Government should honour him and we have done.

Sri Michael B. Fernandez has suggested about the mosquito nuisance and said to start a research on packing of various eatables that the common man carries, I am referring this matter to CFTRI who will suggest various methods of packing and also to make a research.

About Sri Lakshmisagar, Hon. Leader of the Opposition, complaint that post mortem was not being conducted in Belgaum District in various Health Institutions. I have already ordered that the Director of Health Services should enquire and give a report to me and to take whatever action necessary.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—My complaint is prima facie it is criminal negligence on the part of five doctors who are working in different places in that area near Sankeshwar. They have gone on leave and how it happened that all of them were not available under suspicious circumstances is difficult to understand. Immediately the matter must

be entrusted to the police for investigation. This is a criminal act. It amounts to disappearance of evidence and is punishable under the provisions of the IPC. The other point I made last time was that one minister who comes from that area and another minister whose relative is working as one of the doctors in one of the four places as an Assistant Surgeon, they have conspired together and they are under the political influence of some of these people and therefore they did not take up the post-mortem examination of six persons who were murdered in Sankeshwar. This is the point. I want this matter to be investigated by the police *suo moto* on the orders of the Government and see that those persons dealt with according to law.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರನ್ನು ನಾನು ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಏನು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ ಎಂದರೆ, ರೂರಲ್ ಏರಿಯಾದಿಂದ ಮೆಡಿಕಲ್‌ಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ೧೦ ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಸಪೋರ್ಟಿಂಗ್ ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ಎಂದು ಕೊಡಬೇಕು ಅಂತ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ೧೦ ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಅವರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಪೋರ್ಟಿಂಗ್ ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ಎಂದು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ರೂರಲ್ ಏರಿಯಾದಿಂದ ಮೆಡಿಕಲ್‌ಗೆ ಬಂದಂಥ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡೋಣವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಲಿಂಗಸೋಗೂರಿಗೆ ೩೦ ಹಾಸಿಗೆಗಳ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಳೆದ ೧೯೭೬ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಅದು ಇದುವರೆಗೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಏಪ್ರಿಲ್ ೪ನೇ ತಾರೀಖು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಅದಕ್ಕೆ ಅಡಿಗಲ್ಲ ಕೊಡ ಹಾಕಿಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹರಿಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ೨೫ ಸಾವಿರ ರೂ.ಗಳನ್ನು ನಾವು ತುಂಬಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಕಟ್ಟಡ ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಗೌರ್ನರ್ಮೆಂಟ್ ಆಡರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ದಯವಿಟ್ಟು ಈಗಿರತಕ್ಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

SRI M.C. BASAPPA.—I want to know from the Hon. Minister that there was an offer Dr. Raj Kumar that he is going to give Rs. 1 lakh provided you have an intensive care unit at General Hospital at Mysore. I want to know as to where the thing stands.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಣ್ಣ.—ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೯೮೦ರ ನಂತರ ಒಂದು ನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಳೆದ ೨-೩ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ೨೫ ಸಾವಿರ ರೂ. ಹಾಗೂ ೪ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಒಂದು ನಿಯಮವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದು ಪಾಲಿಸಿ ವಿಚಾರ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನೀವೂ ಅದನ್ನೇ ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಗಂಗಣ್ಣ.—ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ೧೯೮೦-೮೧ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಾದರೂ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆರೋಗ್ಯ ಘಟಕವನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಒಂದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.—ಜಿಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ರೋಗಿಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಧರ್ಮಶಾಲೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ತಮ್ಮ ವಂತಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದರು ನಮ್ಮ ದಾವಣಗೆರೆಯ ತಾಲೂಕು ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜನರು ಇರತಕ್ಕ ಊರು. ಅಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜನರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಧರ್ಮಶಾಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವು ನಮ್ಮ ವಂತಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹಲವಾರು ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಮಾಸ್ ಕ್ಯಾಂಪ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಆ ಕ್ಯಾಂಪ್ ಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಲಸಾದ ವಾಹನಗಳಲ್ಲಿ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿ ವಾಹನ ಸೌಕರ್ಯ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ. ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ.—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ಈಗ ೩ ದಿವಸದ ಹಿಂದೆ ನಾನು ಒಂದು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ, ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನು ಉದ್ಭವವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ತಮಗೇ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದು ನಮಗೆ ಉಪವಾಸದ ತಿಂಗಳು. ಈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ, this is the fasting month, i.e., Ramzan. The Health Minister being a Muslim, about 400 boys have to face the examination, particularly on the last day of the Ramzan, the Examination Board has fixed this examination. All the boys are waiting outside Vidhana Soudha. ಮೂರು ೧೦೦-೧೫೦ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರ ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿದ್ದರು ಈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳು ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ರಾಮಭಟ್.—ಸ್ವಾಮಿ ಟಿ.ಡಿ.ಬಿ.ನವರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ೧೯೮೦ರ ಜುಲೈನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಿ. ಆದರೆ ಇದುವರೆವಿಗೂ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ತಾವು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಅದರ ದುರಸ್ತಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಇ.ಸಿ.ಜಿ. ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ? ಆಯಂವೇದ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ೨೫ ಸೀಟುಗಳು ಇರುವುದನ್ನು ೫೦ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ಮೆಸಿಟರ್ಸ್‌ನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಹೇಳದೇ ಕೇಳದೆ ತೆಗೆದುಹಾಕುತ್ತೀರಿ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನೂ ಕೂಡ ತಿಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಡಾ ಹೆಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಕಿಡ್ನಿಯ ಇನ್‌ಫಿಲ್ಟ್ರೇಟ್ ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ಟೋಟಲ್ ಬಾಡಿ ಸ್ಕ್ಯಾನರ್ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ೭೦ ಲಕ್ಷ ರೂ. ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂ. ಹಾಕುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ನನಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ನೂರಕ್ಕೆ ಎಂಭತ್ತು ಭಾಗ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದು ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಕಿಡ್ನಿಯ ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ಇನ್‌ಫಿಲ್ಟ್ರೇಟ್ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಏನೇನೇ ಜಿಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಡಯಾಲಿಸಿಸ್ ಮೆಷಿನ್ ಅತಿಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಟೇಚಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗಾಗಲೇ ಇದನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನು

ಮೈಸೂರು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಹಾಗೂ ದಾವಣಗೆರೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ಏನೆಂದರೆ, ಮಲೇರಿಯ ಸ್ಕಾಲ್ ಪಾಕ್ಸ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್, ಕ್ಯಾನ್ಸರ್, ಮತ್ತು ಸ್ಕೈಯಲ್ಲಿ ಟ್ಯಾನ್‌ಸ್ಮಿಟರ್ ಡಿಸೀಸ್ ಇವುಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಜೊತೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂಗೆ ಸೇರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೇ ಶತಮಾನದ ಹೊತ್ತಿಗೆ “ಹೆಲ್ತ್ ಫಾರ್ ಆಲ್” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನನ ಆಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ನಲ್ಲಿರುವಂತೆ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೆಲ್ತ್ ಸ್ಕೀಂ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೇನಾದರೂ ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

SRI PRABHAKAR TELKAR.—Sir, the intention of starting a Medical College at Gulbarga was to accommodate the students belonging to that area in the sense that students studying in Hyderabad-Karnataka area should get seats in the Medical Colleges. That is the intention. What happens is when Government starts admission to the medical colleges they take into consideration the percentage of marks obtained by the students studying all over the State. By doing this the students of that area are not getting seats. Would the Government implement the scheme of giving University wise seats while making admission to various medical colleges ?

Secondly, I would like to know from the Hon'ble Minister as to why the taluk hospital at Chitapur was neglected although the Government took steps to upgrade all the hospitals in Gulbarga District. Why this discrimination ?

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.—ನಿಸರ್ಗ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಎಷ್ಟು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ಪ್ರತಿ ಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ನಿಸರ್ಗ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ನಿಸರ್ಗ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಲೋಕಲ್ ಕಾಂಡಿಡೇಟುಗಳಾಗಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಇದುವರೆವಿಗೂ ರೆಗ್ಯುಲರೈಸ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಅವರು ಡಾಕ್ಟರುಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಇವರನ್ನು ರೆಗ್ಯುಲರೈಸ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಮತ್ತೆ, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಅಪ್‌ಗ್ರೇಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಅಪ್‌ಗ್ರೇಡ್ ಮಾಡಿದಂತ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಕಿಚನ್‌ಬ್ಲಾಕ್ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ತಮ್ಮಣ್ಣ.—ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲಿಕ್ಕೆ ದಾನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಈಗಲೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿದೆಯೇ ? ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ, ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಇತರೇ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ವಾಸದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ, ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಜನಗಳಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

SRI B. A. MOHIDEEN.—Sir, we have submitted a proposal to the Government to encourage and educate the teeming millions of people about the increase in population and that proposal is pending with the Government. Therefore, I would like to know from the Hon'ble Minister whether he would come out with a new strategy based on

our proposals to contain increasing population which is a menace to the developing countries like India. In fact we were waiting that the Minister would announce in his reply the new strategy but no such scheme or proposals has been said about. Therefore, I would request the Hon'ble Minister to work the proposals submitted to the Government and take steps to implement them with the assistance of Central Government and other agencies at an early date.

ಸದಸ್ಯರು.—ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಲ್ತ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಜಿ. ತೆಗೆಳಿ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿದರು. ಇದನ್ನು ತುಂಬಿರುವ ಕಡೆ ಬೇಗ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಪ್ರಮೀಳಾ.—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ 'ಕ್ಯಾಟ್ ಸ್ಕಾನ್ಸರ್' ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ಮೆಡಿಸಿನ್ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ, ಮಾಖ್ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಂಡು ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿ, ಇಂಥ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಳಿದೆ. ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಕಾಯಿಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜನ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ವಿಕಿರಣೀಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನಾನಾ ತರದ ಕಾಯಿಲೆ ಜನರು ಬರುವುದರಿಂದ ಸರ್ವರಿಗೂ ಅದರ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದರಿಂದ, ವಿಕಿರಣೀಯಾ, ಬೋರಿಂಗ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಇಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಕ್ಯಾಟ್ ಸ್ಕಾನ್ಸರ್ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಕಿಡ್ನಿಯ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೋದ ವರ್ಷವೇ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ಮೆಡಿಸಿನ್ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿತ್ತು, ಅಂದು ಸಮುದಾರವರೂ ಕೂಡ ಇದ್ದರು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅದರ ಉಪಯೋಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಫೀ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿ, ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಐ. ಪಿ. ಡಿ. ಸಾಲಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ೪೦೦ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿದ್ದು, ಒಂದು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಅಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವಂತ ಜನರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಲೋಕಲ್ ಫಂಡ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯವರು ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕಾಯಿಲೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಹೋಗಿ ನೋಡುವಂತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಂತಹಂತವಾಗಿಯಾದರೂ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಂತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಐ. ಪಿ. ಡಿ. ಸಾಲಪ್ಪ.—ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ರಾಜಧಾನಿ. ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇರತಕ್ಕುದ್ದು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಬಹುಶಃ ಒಂದೇ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಶ್ರೀಮಂತರು, ಅನುಕೂಲಸ್ಥರು ಹೋಟಿಲುಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಬಡವರು ಎಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ? ಮಳೆ ಇರಲಿ ಚಳಿ ಇರಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಧರ್ಮಶಾಲೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟ ಸ್ವೀಮ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ವಿಕಿರಣೀಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಬೊರಿಂಗ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಮುಂತಾದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನಾದರೂ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

SRI A.K. ABDUL SAMAD.—Hon'ble Member Sri M.C. Basappa wanted to know about the donation. We have already issued instructions to the Superintendent of K.R. Hospital and he has been

authorised to accept the donation of Rs. 1 lakhs for Intensive Care unit and last year in the Southern Minister's Conference, we have requested Mr. Irani, the Vice Chancellor and another prominent person to form a trust to have a Burns Ward in K.R. Hospital and the Vice-Chancellor must have taken action. He also wants to have Rs. 5 lakhs or so for a University ward. After the Session, I will visit the Hospital and I will sort it out with Sri M.C. Basappa. So, we have paid the amount asked for. This is for the information of the Hon'ble Member.

Hon'ble Member Sri Telkar wanted a clarification regarding reservation of seats in Gulbarga Medical College. My good friend Sri Dharam Singji and myself were requested by the people for region wise seats when we visited Gulbarga in 1980. Myself and Sri Dharam Singhji have committed to provide seats in that way so that the people of that area will be benefitted and it will enable them to serve better in that place. We made reservations for Engineering and there was a writ petition in the High Court and the order was subsequently stayed. Unless that matter is settled in the Court, I don't think we can take up the matter and solve it. In any case, I will discuss this matter with the Law Department. This is the position.

Regarding Hon'ble Member Sri Bhimanna Khandre's request to establish the Nature Cure dispensary, during this year, we will start one more nature cure dispensary and during 1983-84, two more dispensaries will be opened in a phased manner subject to the availability of funds.

Regarding Cat Scanner, after a great length of exercise, we are getting this full body scanner which costs about Rs. One Crore or 90 lakhs. To have this equipment in Karnataka, certain technical facilities must be available in a particular place. When I was in Delhi, Hon'ble Union Health Minister Sri Shankaranandji summoned the Director General of Health Services in this regard. To find out whether all the facilities are available, a team was sent. They inspected the Kidwai Institute of Oncology and gave a technically feasible report. Some of the equipments that the Kidwai Memorial Institute of Oncology possesses are not available in the whole of South and even in certain parts of the North also. Subsequently, Miss. Pramila brought pressure on the Hon'ble Chief Minister who took action to get the sanction of Sri Shankaranand. Now we will get it here and I am sure my friends will not take any objection for being installed at Kidwai Institute of Oncology where all the facilities are available.

Regarding Hon'ble Member Dr. Thimme Gowda's request that the sexually transmitted disease should be made as a national programme, I would say that the Government of India have made this as a national programme and Government assistance is available for drugs etc.,

About Cancer Institute, I will take it up with the Central Health Council when I go to Delhi but we are training 12 doctors in each batch in Kidwai Institute.

Hon'ble Member Sri Salappa has made a suggestion about Hospitals to be provided in slum areas. In Bangalore, we have about 23 Health Units maintained by the Health Department other than Corporation Hospital's/ Dispensaries. These units are opened long back and they are to be re-adjusted now. I have already started this exercise some six months back and I will discuss with Sri Dharam Singhji and these Hospitals will be shifted to those areas where Hospital facilities are not available.

With regard to capitation fees, Hon'ble Member Sri M. Chandrashekar has made a mention. This matter is in the Court and if I say anything, it becomes contempt. That is why I did not say anything during the course of my reply. We are serious about it. When our Respected Prime Minister has said about it, we have taken a cabinet decision, but somebody has gone to the Court. We will take it up with the law department.

Other Hon'ble Members have mentioned about individual cases and we will be taking action in those cases and if possible, I will write to them also about action taken.

SRI K. PRABHAKAR.— The Hon'ble Minister has not answered about local candidates in the medical colleges.

ಶ್ರೀ ಐ.ಪಿ.ಡಿ. ಸಾಲಪ್ಪ.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಪ್ರಭಾಕರ್ ಅವರು ಕೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾದ ವಿಚಾರ. ಈಗಾಗಲೇ ಅವರಿಗೆ ವಯಸ್ಸಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅವರನ್ನು ಖಾಯಂ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಆಶ್ಚರ್ಯನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

SRI A.K. A. SAMAD.— I will write to the Hon'ble Members about it.

Hon'ble Member Sri C. M. Ibrahim has mentioned about the postponement of examinations. More than 50 members came to me and met me yesterday. They were telling that during Ramzan days when they are on fast, it is very difficult to go to the examinations and they also told me that sufficient preparatory holidays have not been given to them. I assured them that I will talk to the Vice-Chancellor and our Director of Medical Education either this evening or tomorrow and we will definitely try to settle it. I am also told

that the examination has been fixed on the Ramzan day itself. Anyway, I will take immediate action. Even my friend Sri Yahya also told me about this. With these words I thank all the Hon'ble Members for their valuable suggestions for the improvement of Hospitals and for providing better facilities to our people.

MR. DEPUTY SPEAKER.— The question is ;

“ That a sum not exceeding Rs. 72.25,63,000 on Revenue Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1983 in respect of “Medical Services and Family welfare.”

“That a sum not exceeding Rs. 14.82,65,000 on Revenue Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1983 in respect of “Public Health and Sanitation.”

The motion was adopted and the sums were granted

MR. DEPUTY SPEAKER.— Next demand.

SHRI DHARM SINGH (Hon'ble Minister for Urban development and Housing).— Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

HOUSING (EXCLUDING GOVERNMENT RESIDENTIAL BUILDINGS)

“That a sum not exceeding Rs. 17,50,00,000 on Revenue Account and Rs. 5,97,00,000 on Capital Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1983 in respect of “Housing (Excluding Government Residential Buildings)”

URBAN DEVELOPMENT ETC.

“That a sum not exceeding Rs. 8,83,00,000 on Revenue Account and Rs. 10,54,32,000 on Capital Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1983 in respect of ‘Urban Development etc.’”

LOCAL BODIES AND PANCHAYAT RAJ INSTITUTIONS

That a sum not exceeding Rs. 28,58,00,000 on Revenue Account inclusive of the sum granted 'on account' be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st March 1983 in respect of 'Compensations and Grants to Local Bodies and Panchayathi Raj Institutions.'

The question was proposed

MR. DEPUTY SPEAKER.— All the above three demands are before the House for discussion.

I now request Sri Jeevaraj Alva to initiate discussion on the above demands.

SRI JEEVARAJ ALVA (Jayamahal).—There are very few occasions in the Assembly and I could call it a very unique occasion where majority of the Opposition members or I should say, the Opposition Members of the House as well, compliment the Minister in charge of the particular department. This is one such occasion where Sri Dharam Singh who is the Minister for Urban Development and House has done a commendable job, taking into confidence all the legislators. This very rarely happens, Mr. Deputy Speaker Sir. It is a practice to invite the City Legislators whether it may be pertaining to City or for that matter it may be B.D.A. or Housing Board, the Hon. Minister Sri Dharam Singh has been kind enough to invite us and discuss with us. I take this opportunity to shower my compliment to this Minister and hope this practice will be continued by the other Ministers who are sitting here. Now, compliment apart of the programme is over, and I come to the performance of the Department.

Sir, I will have to be a little harsh at it. Sir, there has been a phenomenal development in the urbanisation in the country and the Bangalore City tops the list. Bangalore City was the 16th largest city in the country a few years back, and now today, it is the 5th largest city in the country. The growth has been very phenomenal. From a very meagre population of 5 lakhs, we have reached a staggering figure of 30 lakhs today, by the turn of this Century, it will be around 50 to 60 lakhs. Added to this, the pitch of floating population is great. By the end of this Century, if the Department does not take proper steps, will have to face a disaster.

At this rate, we can imagine, what would be the picture of Bangalore City at 2,000 A.D. Now, it is a beautiful city, but after sometime, we may have to come across a very grim picture of

the Bangalore City. Basic necessities will be denied to Bangaloreans. In fact, recently, in Shivajinagar and other areas in public taps instead of water urine comes. I do not know now has it mixed up with drinking water. May be, due to non-replacement of age old water supply pipes in these areas, it is possible that water has mixed up with sewage water. Similar situation prevails in other parts of the City also. There is a lapse on the part of the Government they have not taken proper time action and they are not bothered about what would happen in the next five years or ten years and so on. They have not planned as to what would happen after 2,000 A.D. What action the Government has taken against those municipalities/corporations who failed to solve the civic problems in their jurisdiction? It is their duty to attend to the basic requirements of the people. Disposal of waste, sewerage, keeping the city clean and other things are to be looked after by the concerned city corporations/municipalities. If they don't do it, it is really a serious lapse on their part and action will have to be taken immediately. Therefore, evils of urbanisation could be solved by structural strategy. The parameters of urban development are, preventive measures, developmental schemes for have-nots, growth direction, open space system, communication net-work, waste disposal system pollution control etc. But, what has been done in this regard? Absolutely nothing has been done everything is neglected. People are not taught about the consequences that they will have to face after 5 or 10 years due to rapid urbanisation. They are not taught, what the world is today, and what it was yesterday. People talk in terms of dustbins or clearance of garbage, but it will be a sad thing to note that we have not conceived a master plan for the Bangalore City. Today we are calling the Bangalore City a garden City, but in the days to come, it will be called 'a slum city'. Sir, I am not exaggerating this. We are called the sixth fast developing City by world standard on the basis of density of population, growth etc.

Then, Sir, there is no master plan for roads in Bangalore City. It was a tragic thing to note that due to flash recently in Bangalore nearly 300 huts have submerged in water. In that incident huts were washed away with the result some of the dwellers have also died. Can you think of a situation in a City like Bangalore where people are dying due to flash floods? Why? What is the cause of it? This has happened because there is no master plan for letting out the storm water from drainages in Bangalore City. The system of letting out storm water which was in vogue during the period of Dewan, is still being continued. They have not formula-

ted any new master plan for the Bangalore City even though the city has grown to a largest extent, I would like to know whether the Government has done anything to see that the storm water is not collected in one place causing have due to flash floods.

Now, I would like to deal with the working of the Bangalore City in depth because I am Legislator representing Bangalore. I call this Corporation a Mini Government, because by any standard a city with a population of thirty lakhs and about ten lakhs in the suburbs and the floating population of a few lakhs can be compared with any one of the mini countries like Mexico, Cyprus, the population in those countries is equavalant to that of the population of Bangalore City. When countries like Mexio and Cyprus whose population is that of Bangalore City are governed by elected Governments, it is very sad to note that Bangalore does not have an elected body to govers. For some reasons known to the Government, elections have not been taken place to the Bangalore City Corporation. I do not know why this hesitation on the part of the Government to conduct election to the Bangalore City Corporation? Whether the ruling congress comes to power or the Opposition come to powers that doesn't matter because it is a Council elected by the people. We have had best administrators, doubt. But, they cannot replace the elected Council. In fact, we were complimenting Sri N. Lakshman Rau for his service to Bangalore as an Administrator of the Corporation of the City of Bangalore. Even then, we were feeling the necessity of an elected body. Ministers after Ministers, Government, have assured that they will hold elections to the Corporation. But, there have not been elections for the Bangalore City Corporation. We have had a standing assurance on the floor of this House that elections will be conducted to the Corporation. Are you scared? Or what is it that stopping you from holding elections? You wanted to add one hundred additional villages to the City of Bangalore; you thought the urban elite would reject you, you thought in terms of adding hundred surrounding villages, and if that could assure the safe return of Congress Mayor in the city, we welcome it. Add another 100 villages to the City Corporation, we don't mind, but hold elections. The promise held out to this House will have to be fulfilled. There should not be any hesitation whatsoever. Why is that? Sir, the tragedy of the entire story is, we are not legislators. Unfortunately, every time in the Assembly there are half-a-dozen complaints, that the deliberation is confined to Bangalore City only; why? We are not Legislators; we have hardly any time for legislative job. We are nothing but glorified councillors. Since there is no elected body

to the City Corporation, on an average, per day we have to face 100 to 200 visitors in front of our houses. They come and explain problems relating to petty matter relating to the administration of the Corporation. We have to solve all these small civic problems, So many people come and tell us every day my tap is dry, my drainage is not working in properly light is not burning in front of my house my dustbin has not been cleared etc. etc. What can you expect us to do? Each Legislators will have to do the work of 7 councillors and in some cases 12 councillors also. How can you do justice Sir?

Now, coming to the administrative beaurocratic set up, I would say that there are so many systems evolved and so many administrators are changed for the last four years. I think 7 to 8 administrators have been changed and 7 to 8 Commissioners have come and gone but not a single Administrator or councillor is allowed to function for more than one year. When that is the case, how can we expect good administration in the Corporation?

They have the Commissioner and the Administrator. After all, the Administrator of the Bangalore City is first citizen of the city. He has certain decorum, certain decencies, certain duties to perform as a first citizen of the city. Cannot they have him for certain period of time? At the whims and fancies of the successive Government, he is being changed. If he does not bow down to their wishes, they change him overnight. We have repeatedly requested the Hon. Chief Minister and the concerned Minister to put an end to this. I am sure, now atleast there seems to be some realisation on the part of the Government about the frequent change of the officialdom. We demand election but still as long as election are not conducted to the Bangalore City Corporation, let there not be change the Administrator or Commissioner or other subordinate officers. These Administrators, the Commissioner or other officers of the Corporation, in the absence of an elected body, are the people to fill up the Communication gap between the set up, the establishment and the public, the aggrieved who want to have their grievances heard, who want to have their basic problem solved. There seems to be some lack of communication between the establishment and the masses since we are not taken into confidence. Repeated meetings are held, ceremonial meetings are held, beautiful snacks are served, heavy snacks are served. The meeting starts with our veteran parliamentarian Sri T. R. Shamanna followed by our ex-Vice-Chairman Sri Krishna Iyer. We talk for three hours. What is the final outcome, Sir? Nil. They listen, they smile, they laugh, a cynical laugh. Why? Are we the condemned lot? Don't we have the genuine interest in the welfare of the City? Sir, I

should remind that each one of us represent three lakhs population of the City. They have scant respect to the assurance of the minister concerned. I should place on the record of this House, the greatest service rendered by Sri N. Lakshman Rao about three years back. About a year, he ruled like a real noble soul. But, to-day after Sri N. Lakshman Rao, we have to go there unceremoniously. It was nice of Sri Dharam Singh that he gave a time and undertaking that within three months atleast minimum 10 lakhs works should be taken up in every constituency. I can vouch for it. It is not an exaggeration. May be some works have been taken up recently. But, for the last 2½ years, there was not a single pie spent by the Government on this category of work. What happened? Why this slackness? The city gets nearly Rs. Thirty crores of income and they hardly spend Rs. 25 lakhs. They show a surplus of balance amount. Why this money is kept? Is the officer the custodian of money that is saved? The saving of huge money and utilised budget provision speaks for incompetency and slackness on the part of the officers. They cannot work. They want to show savings in every aspect. They want to show that they are the virtuous lot of the havenots. There was some resemblance of development in the past. We have not come here with label. We have come here with our own image and credibility. We have to go back to our constituences. I have to tell our dear voters that I have nursed my constituency and I can have better percentage of vote for me. But today where do we stand? The voters are not bothered about the ineffectiveness of the Department. Repeatedly I have talked and raised my voice on the floor of the House about this. It hurts me to be critical. We want the corporation of official set-up, co-operation of bureaucracy and we plead with them. During the last three years, as many as twelve meetings were held. But, every year there will be repeated ceremonies, repeated task, repeated assurance and the ultimate result is Nil, Nil, Nil. Sir, there limit to our patience. In fact, during the last meeting, I went the extent of saying that there will be no tax campaign in Bangalore city. With all authority I say that if we mind we can immobilise the official meeting. As a responsible member of the Opposition, say that it is not a threat to our Government. But, when our sent ments are hurt and our thinking and philosophy for which we have stood for is wounded, we may have to revolt. It is again one more threat and that may be the last. It is again one more threat and that may be the last. In every Corporation meeting we highlight our problems. I give credit to the present Commissioner. I only wish that he should work with more zeal, more enthusiasm. I am not critical of the officialdom. Not that we can do anything. What we want is a little co-operation and understanding by the

officialdom. There will be time when we revolt. With all responsibility, I am telling the officers who are manning this Bangalore City Corporation that there will be a time when they can be immobilised. With all fairness I can say that there have been several irregularities. Only yesterday a particular irregularity was brought to my notice. It has lot of relevance in the pretext of having heard a comment from the Hon- Minister for Public works Sri Kagodu Thimmappa. I would like to mention one isolated instance of gross indulgence, gross interference and gross prejudicial thinking on the part of a particular Minister. There was a post of Superintending Engineer. One Sri Krishna Murthy was posted to that post consequent on the retirement of Sri Nagendra who has done yeoman service as Chief Engineer. Sri Krishnamurthy was asked to officiate as Chief Engineer of Bangalore City. He is not a person who came up because of cast consideration or a promote. He came up because of his capabilities. He is one of the rank holders, who came up to the position of the Superintending Engineer incharge as Chief Engineer. He was overnight changed. The Government Order merely states, 'Posting of one Sri Ashwath Narayan as Chief Engineer. Consequentially, Sri Krishna Murthy is transferred to Sericultural Department'. Sir, I am sorry. I beg pardon of this August House. I am not communal. I am not a religious fanatic. But, sometimes certain officials or Ministers or for that matter officialdom as done, that this is one such matter. Sri Krishna Murthy was transferred unceremoniously. He was sent out unceremoniously. They could have posted Sri Ashwath Narayan as Chief Engineer directly without disturbing Sri Krishna Murthy as Superintending Engineer. On the contrary, Sri Krishna Murthy was sent out unceremoniously to the farthest corner of the State. Why Recently, about 3 months back when I met Sri Kagodu Thimmappa. I had an occasion to talk to him, Sri Kagodu Thimmappa says and let it go on records that these bloody Vokkaligas who have been in Bangalore for the last 30 years, I will drive them away to the farthest corner of the State." Is it has a consequent of that statements that Sri Krishna Murthy has been harassed and unceremoniously picked out and sent to the farthest corner of the State? Would you not call it victimisation? I am not a Vokkaliga, but I am concerned about the prejudice that these Ministers develop. I have not bothered about this kind of statement for Minister, in my tenure of four years as a Member of the Assembly. But, to-day I point out since it has reached a point of saturation, Everybody wants hold us to ransom.

Sir I would stress one point. There is a paper called 'SALAR' It reported for a considerable length of time what I talked. I will not go into the merits of my talk. But all that the paper could say was that I was opposed to Muslim Medical College. Sir, we are being branded as anti-Scheduled Caste and anti-Muslims. Are these Vokkaligas, Lingayaths, Bramins, major caste people are the sinners? How long are we to be held ransom by the so called champions, the custodians of the Scheduled Caste people and Minorities? Sir, if this position continues, I will also champion the cause of the farmers, community even at the political cost. There should be a limit for victimisation and for everything.

Sir, I would like to cover certain specific aspects with regard to the City Corporation. You are charging Car parking fees. I do not know as to what is the total revenue that the Corporation obtains by way of Car-parking fees. The only beneficiary of the entire scheme is the contractor and not the Corporation. This Car-Parking fees is a nuisance. Because in every road when you park your car, you have to keep the change and pay the fees. There is scope for confrontation when you have no change. So, whatever the revenue that comes out of this fees, it may not run to lakhs or crores. Therefore, please do away with this Car-Parking fees in the interest of the commuters the car-owners. I would appeal to the Corporation authorities through the Hon'ble Minister once again to please do away with this car-parking fees.

Sir, coming to one more important point, we have reached the saturation point in the Corporation taxes. I think the Bangalorean can boast to be the heaviest taxed citizen in the whole country. Still there is move to enhance the property tax. There was a wrong circular issued and a wrong resolution passed by the Committee on Taxation of the Corporation, where we fought bitterly and later on the mis-understanding was solved. Do not try to enhance the property tax or whatever tax the Bangalore citizens are very judiciously paying. You can recall the greatest agitation lead by Sri Krishna Iyer and Sri T.R. Shamanna and the City Corporation when the Cycle Tax was imposed. They waged a bitter fight against this tax and finally the Cycle Tax was abolished. By enhancing the property tax, you may get a revenue of Rs. one crore. But you have not recovered nearly Rs. three crores towards the balance of property tax. You have not made proper assessment to recover the balance of property tax. Another important point is that the hotels in Kempegowda Road area show an occupation rate of 30%. But we know that it is actually 130%; Where is 30% and where is 130%? Every hotel in the Kempegowda Road area and in the major

parts of the city account for the occupation rate of 130% and they easily fool this Corporation: Even the theatres say that they are running shows with half-packed houses while they pay the entertainment tax. Actually every theatre is running with packed houses. No theatre is without a 'house-full' board. We can not get a ticket in any of the theatres. But the tickets are available in plenty in black-markets. Again coming to the collection of Car-parking fees, it amounts to Rs. 4,000 per theatre per day and every theatre gets a total collection to the tune of nearly Rs. 1,28,000 per month towards this Car-Parking fees. When this is the case, when they have got such source to levy taxes, I request the Corporation authorities through the Hon'ble Minister to levy taxes on these hotels and cinema theatres and get the revenue for the Corporation. When the Octroi was in force, one good officer of the Corporation was able to show that it could be doubled, within a span of one year. Why can't the revenue officials do it? With all the responsibility, I charge the Revenue department of the Bangalore City Corporation of callous and total neglect of work attitude and I should say that they are the most in-corrigible fountain-heads of the Corporation. It is a regular net-work, it is a vicious circle. Right from the top most man to the clerk in the Corporation—they are in hand-in-glove. Nothing is known to the Commissioner and the Administrator. Everything goes on. You will be surprised to know that there is a fixed amount of money collected in preparation for the successive Commissioners. The Revenue Department of the Corporation collects Rs. 5 lakhs and as soon as the new Commissioner takes charge, this money is given to him. Sir, I am not exaggerating. This Rs. five lakhs is an incentive to show that more is to come. Sir, I am not casting any aspersions on those who are noble, honest and sincere. What would happen to an official who is prone to weaknesses? He may get a salary of Rs. 2,000 or 3,000 per month and today with the rising prices and increased cost of living, he may not be able to cope with the salary. So, when he sees Rs. 5 lakhs coming in brief-cases, he is astonished, he is bought and he is finished. I am told that for the last few successive years this five lakhs are being accumulated and the successive Commissioner who is a lucky fellow would get Rs. 15 lakhs at one stretch. This is the state of affairs in the Revenue Department of the Corporation. Sir, I can admit corruption to some extent, because I am broad-hearted man. We can give a little grace to the surveyors, junior Engineers who take Rs. 800 or Rs. 1000 per contract because they have to carry on their living in these hard days. But this Revenue department as a whole, is not only swindling the millionaires and lakhaires, but it is also swindling the havenots, the slum-dwellers of the Bagalur area.

This Bagalur is one of the worst slum of the city. I have requested the Corporation to allot Corporation sites to the people of this area. I would go on hunger-strike if they have allotted a single Corporation site to these people. There are 63 vacant sites and they are not sold. But the advance money is already collected. When the people approach the authorities for sites, they say that the M.L.A. is stopping them from issuing the Khata or Possession certificates. This is the state of affairs. They are exploiting the most down-trodden section of the society on whose votes they come. Sir, every house has a photograph of Smt. Indira Gandhi and every house has a flag of Congress-I. I am not envying. Sir, the roads of Bangalore city are so dirty and you have made no attempts to cleanse them. A person who joins the Corporation as First Division Clerk and renders service of ten years, becomes a top man, an unshakeable man. Commissioners may come and go, the Administrators may come and go, but he will be there for ever and nothing shakes him. We can give some margin or we can admit corruption to some extent.

This sort of corruption is there at every stage and every point and there is exploitation. Then the Revenue Department. I put a challenge to the previous Commissioner saying that if he did not cleanse it, we would have to help him. We said we were with him. Even the present Commissioner Sri Patnaik is known for his work. I have challenged him. This is a challenge to be accepted if he has the courage and if the hon. Minister has the courage to cleanse this Revenue Department. You think in terms of a Contractor or an Engineer making a few bucks a hundred rupees or fifty rupees. Do you know at what price the corporation lands are being thrown away? Khatas are transferred. Bifurcations are done under benami names and benami transactions are done. Crores and crores of rupees are swindled and exploited. But you look into cases of Rs. 1 lakh misappropriation. You suspend an Assistant Engineer or a Deputy Engineer who has exceeded his limit of expenditure or a person who has sanctioned a particular house plan beyond a limit that is allowed. I think, 10 squares is allowed. If the Assistant Engineer allows 10.3 squares, you suspend him. He is thrown out. But what happens to your eye? Those X-ray eyes which have to see. They do not require X-rays. You see the Revenue Department. It is visible, it is black, it is dark. Are you blind? You say 'in effective'. You say the system has developed over years; they have grown deep. If they are unshakable, blast them. Throw them out.

Regarding Corporation taxes, again I must stress, that we have reached a saturation point. Rs. 37.14 Lakhs was the income. Expenditure is Rs. 29 Lakhs. Rs. 3 crores is the balance to get from

property tax. The balance saved is Rs. 9 Lakhs. For whom have you saved this amount? For Bangalore City which boasts of nearly 30 Lakhs population, you have not spent even Rs. 100 per individual. Why is there saving? You must be in a position to spend every paisa that you get from the Bangalore City elite. You demand more. Octroi has been taken away. The Government is substituting additional funds for the purpose. You demand more for the master plan. Demand more for the Metropolitan Board. Demand more for beautifying the City. Take Rs. 50 crores. I am sure, the hon. Minister is generous. Provide funds either from the HUDCO or some other international agencies or the World Bank. There are provisions for that. I know of an instance. The hon. Minister was kind enough to take us to Bombay. We went to Bhandup Complex. If Maharashtrians can get Bhandup Complex from an international monetary agency, why can't we? Are our Officers so ineffective as not to create a situation as to demand money from the World Bank or any other international monetary agency? If Bhandup can take money, why not the B. W. S. S. B.? These are the vagaries. These are the questions which can be answered with serious efforts. Bangalore Metropolitan Board has been formed. The hon. Minister has given me an assurance that he would try to put people from social stata. Politicians are alright. But don't flood it with officials. It will be again another Corporation. The purpose is to reach the common man. You must have the common man in site. That should not be again a team of B. D. A. Chairman, Slum Board Chairman, Corporation Administrator sitting and dictating. How can they contribute with all the lapses that they can boast of. If the Metropolitan Board is to be filled up so for it has been only filled up by the Government Officers. I would only request the hon. Minister through the House to see that proper representation is given to all shades of the city elite. I don't say politicians, I don't say Legislators. If there is a person who has contributed to the city like Sri Lakshman Rao, have him. Have anyone you want. But have clean people who can matter, who can think and who can contribute to the development of Bangalore City. Otherwise Bangalore will be one of the greatest slums if you keep on doing this. I want to stress one point on B. W. S. S. B. We will be reaching utter famine for drinking water in the City in another three years. Today it is not bad because it is due to the cult of hon. Minister Sri Dharam Singh. I always compliment him. If the Second Stage of Cauvery is a reality, if we are getting another 30 million gallons of water for the city, it is because of Sri Dharam Singh. What happens? He had to take the initiative. The Government ratification order was withheld for one year, Money was there, agencies

was there and hard working officers were there. But he had to give the devil its due. We were very critical of B. W. S. S. B. at every meeting. Today with all emphasis, I say that the B. W. S. S. B. has done a commendable job under the stewardship of the hon. Minister. They have replaced nearly 80 kms. of so called contaminated pipes after the last tragedy which was brought to the notice of this House. But today even if the II phase is over, the alarm is no over. Out of the 30 million gallons of water that could be assured of, 8 million gallons for the Yelahanka Complex, 4 million gallons for the ISRO complex, 6 million gallons for the KEONICS complex and 4 million gallons for the Whitefield Industrial Complex will be taken away. Thus nearly 24 million gallons out of 30 million gallons will be taken away. The Government has committed, the hon. Chief Minister has committed and the hon. Minister for Housing and Urban Development has committed to give away this much of water that is expected from Kaveri. What happens to Bangaloreans? There is utter famine. I am not exaggerating. There is no water. Of course, there is constant flow in my house, may be because I am in the Rajamaharaj Vilas Extension and I am on the lowest level of the field. The flow of water is good in my house. What happens day after day? If this is the situation with the B. D. A. coming with Herculean plans of 50,000 sites, 70,000 flats, God alone save this beautiful city. Either you ban the B. D. A. from forming fresh sites and stop all the lay-outs or think of the III stage of Kaveri. III stage will require minimum of Rs. 300 crores. They had not even thought of that. They had not thought about the money that could be procured. Sri Dharam Singh took the Officers to task. He asked the Hon. Finance Minister and the concerned Departmental officials to think and give him money. This thinking is there. I am sure Sri Dharam Singh will put it down. With all the compliments we have showered on him for all the good work done, Bangaloreans will think of him, and think about what he has done. But if the III Phase does not come on time, there will be utter famine that will be facing Bangalore City. People will come to the streets. Today they are coming to the streets. Everyday the people will have to come with empty pots. There are lay-outs which have no water at all. In my constituency alone i. e. Munireddypalya, which can boast of being in the heart of the City or for that matter Gutta-halli, do you believe that half of the area has not been supplied with water from Kaveri? The major lines are not put there. You think in terms of Chandra Layout, Nandini Layout, Sarakki Layout and you assure KEONICS Complex of 6 mgd water and 8 million gallons for Jaffer Sheriff's Yelahanka Complex. Have it. But we have

reached a saturation point. We want to save Bangalore from this utter calamity, utter famine. Put an end to this industrialisation. We have had enough industries in the City. We have had enough lay-outs. If you want to give sites to the people who are born in Bangalore, yes, give them. Don't give sites to anyone at the cost of the person who belongs to Bangalore. I have admitted my guilt. I am not a Bangaloren but by virtue of having stayed here for the last 15 years I am a Bangalorean. By thinking and by philosophy Bangaloreans are the most cosmopolitan. The very fact that four Mangaloreans have been elected to the Legislature from the City is a credit to that. Bangaloreans are such nice people. They are affectionate. Four legsslators have been electied. But We have neglected the original inhabitants of Bangalore. None of them can boast of site. A person whose acres of land have bee or acquired by the B.D.A cannot get a site from them. What is this? You can give sites for Madrasis, Uttar Pradesh people and everybody under the Sun. But the local inhabitants of Bangalore have been denied sites.

Water supply to the major part of the city has been denied at the cost of industrial development and other factors. KEONICS Complex is coming up neer Hosur. You want to give away 30 million gallons of water. Don't give it away put an end to it. Tell your small scale industrialists that you cannot afford to give water because you owe a responsibility to the Bangaloreans and you owe an answer to the Bangaloreans. The Corporation is spending nearly half of its revenue towards establishment charges. What we want is visible development and visible progress. I know the present Commissioner. He is an honest man. The work in the Corporation has come to a grinding halt. There was a time when people used to come to the Corporation and they used to bring political pressure. But now there are people who want to leave the Corporation and they want to join the P. W. D. and other departments where they have green pastures. There is some amount of rigidity. I can't understand this. The officers have become terror and the officials are terrorised. They don't know when they will be suspended, dismissed or terminated. I am sure there are no requests from any body in the Corporation for their retention. The Corporation authorities have no respect for the common man. I request the hon'ble Minister to advise his officials to respect each and everyn body and they should take into consideration the pblic opinio- while enhacing taxes and taking major decisions. Sir, there are 2700 corporation houses in the city of Bangalore. Rs. 3 lakhs is being collected as rent. These houses are 60 and 70 years old. Basically they were meant for Corporation employees, but over the

years they were handed over to the people living there by an agreement. Now the Corporation authorities are trying to evict these 2700 families and they want to give them to Corporation employees. In this connection so many resolutions were passed and records were formed. One resolution or one man cannot nullify the entire deliberations of the previous decisions. You want to build houses for pourakarmikas, and there is a provision for this. But don't create a calamity and don't create a situation from where you cannot evict even one family you want to evict inhabitants of all the 2700 houses. They are residing there from their ancestors time when their ancestors were serving. please don't create any controversies.

Now I would like to come to the Slum Clearance Board. Sir there are about 729 slums out of which 290 slums happen to be in the city of Bangalore itself. There are 162 slums on Government sites and 64 slums are on the Corporation sites and another 64 slums are in the B. D. A. controlled area. Sir for these 290 slums that exist in Bangalore you have hardly allocated a sum of Rs. 1.26 lakhs. That is what the report claims. You claim that 648 hutments were built by HUDCO at a cost of nearly Rs. 30 lakhs. They are below the poverty line. Some of them have come from neighbouring States like Tamil Nadu and Andhra Pradesh but most of them are Kannadigas.

Sir, talking about the slums, there are nearly 190 hutments in Rajmahal Vilas Extension. What happens is, whenever people shift to sophisticated extension, they want to have houses for servants but they conveniently forget that they have to be around. I want to speak of the civic amenities provided to them when I talk about B. D. A. latter. With all pain, I say that there are more than 300 hutments in Palace Orchards. From the movement, I have taken my residence in Palace Orchards I asked them to leave. I cannot possibly drive them out. If I ask the BDA or the Corporation, they say that "you are coming in the way." I know that politically they are no use to me because on every slum dweller's hutment one can find the Congress-I flag and Indira Gandhi Photo. I am the loser. But, on human consideration and conscience I say, that you should provide them alternate sites. You give them the basic necessity. In fact, when I provided a tap there was objections from the higher-ups asking why are you consolidating them here? I said, They have been living here and when I get a 24 hour Water Supply to my house and when I get the beautiful light and everything, there is nothing wrong in my providing them one single tap for 160 houses. In fact,

it was beyond the Corporation. I requested for putting the tap as my cost to these slum dwellers. Sir, you are talking in terms of HUDCO, Multi-storeyed building and other things. But the basic requirement is Latrine, light and water. You have provided them food, drugs and other things. But you must provide lights, lavatories. That would be the greatest boon, that you can do. Forget all your HUDCO programmes, multistoreyed building, and other things. First you look to a Person who is living in human condition. Kindly attend to them. I know Sri Dharm Singh is kindly enough; he has stalled the move to shift these slums in Rajmahal Vilas Extension. I am personally with him. The slum dwellers come to me for everything but what happen is, one fine day, some one will come and see that they are threatened with eviction. When I requested the BDA, they said that alternate sites will be given. I convinced them that in case the BDA or some authority or the Corporation or for that matter the Revenue Department gives some alternate revenue land even 10 miles away, they are willing to go. What happened is, when this proposal was mooted by me, there was a big and heated argument in BDA is to who was to accommodate these two hundred hutment dwellers. They say that they have to have 2 acres land in Nandini Layout at a cost Rs. 1.40 lakhs. This will be the expenditure on the Corporation for acquisition to displace and rehabilitate 200 hutment dwellers, who are below poverty line. If they are replaced they are willing to go out. But this BDA is not willing. They say, it is too much of an expenditure. When lakhs and lakhs of corruption is going on when the Government is thinking in terms of inviting Indian intelligentsia to come down and settle in India for of Foreign Exchange earnings, they object to this poor man displaced, being rehabilitated at a cost of Rs. 1.4 lakhs. They say that they are not willing and they say, let Jeevaraj pay. If the Government or the BDA or the Revenue Department puts in writing that they cannot do it I am confident that I can raise it in Rajmahal and Palace Orchards areas. I am not in a position to deal with the BDA for which I thought I would take the maximum of time. I wanted to call the BDA and Bangalore Destruction Authority. I would take the earliest opportunity to deal with BDA. I think the Speaker and with all the sincerely the Minister for Urban Development, Corporation in particular, and the BWSSB, and Slum Clearance Board I only pray that God gives all the strength to face the obstacles and I assure them that the entire house with him. I only request him to venture and take bold steps and put down all the obstacles and take the maximum grant to make the Bangalore City regain its old name of Garden City.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ (ಬಳ್ಳಾರಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅರ್ಬನ್ ಮತ್ತು ಹೌಸಿಂಗ್ ಸಚಿವರಾದ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ಅವರು ಮಂಡಿಸಿದಂಥ ಸುಮಾರು ೮೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು within a short period of two years, he has done a commendable job for the improvement of not only the Corporations and Municipalities but also Karnataka Housing Board. ಅವರು ಮಾಡಿದಂಥ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವರನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಶಂಸಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ೧೯೭೯-೮೦ರಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸುಮಾರು ೫೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಡ್ಡಿ ಟ್ ಡೆ ಇತ್ತು. ಈ ವರ್ಷದ ೧೯೮೨-೮೩ರ ಬಡ್ಡಿ ಟ್ ನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೮೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟನ್ನು ಸಮ್ಮತಿಸಿ ಮುಂದೆ ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಸುಮಾರು ೧೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇವರ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಈ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಡಿ ಟ್ ನಲ್ಲಿ ಇವರು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿದ್ದಾರೆ. ಹುಡ್ಕೋ, ಎಲ್‌ಐಸಿ, ಜನರಲ್ ಇನ್‌ಶೂರೆನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಬಾರೋಯಿಂಗ್, ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ವಿವಿಧ ಬಾಬುಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು ೧೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ರೆಗ್ಯುಲರ್ ಬಡ್ಡಿ ನಿಂದ ೮೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟು ೧೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಖಾತೆಗಾಗಿ ಅವರು ಶಕ್ತಿವಾರಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿದ್ದಾರೆ. ಹೋದ ವರ್ಷದಿಂದ ಈ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿರುವ ಹಣ ಡಬ್ಬಲ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದಾಗ ಇವರು ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಜನತೆಯ ಹಿತಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ನಾವು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಕ್ಟಿಯಾನ್ಸ್ ರದ್ದು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಾಗಲಿ ನೋಡಿದಾಗ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಹಣಕಾಸಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಗೆ ಈಡಾಗುವ. ಇವುಗಳ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಣ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳ ಕಷ್ಟ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸುಮಾರು ೨೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸುಧಾರಣೆ ಹೊಂದಿ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಕ್ಟಿಯಾನ್ಸ್ ರದ್ದು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಇದರಿಂದ ಯಾರಿಗೆ ಅಾಭವಾಗಿದೆ. ಯಾರಿಗೆ ಹಾನಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನೋಡಿದಾಗ ನಾವು ಮತ್ತೆ ಈ ಆಕ್ಟಿಯಾನ್ಸ್ ತರುವಂಥ ಮರುವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಆಕ್ಟಿಯಾನ್ಸ್ ರೀ-ಇಂಟ್ರೂಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಒಡವರಿಗೇ ಆಗಲಿ, ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರಿಗೇ ಆಗಲಿ, ರೈತರಿಗೇ ಆಗಲಿ, ಯಾರಿಗೇ ಆಗಲಿ ಅದು ಭಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಆಕ್ಟಿಯಾನ್ಸ್ ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಲಾಕ್ವಾನಾಗಿದೆ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ವರಮಾನ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದೇ, ಫಸಮಾಜಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಶಕ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೋ ಹಣವನ್ನು ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಆ ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯ್ದು ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಮ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾರಲ್ಲಿ ತಂಬಾ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಮತ್ತೆ ಈ ಆಕ್ಟಿಯಾನ್ಸ್ ರೀ ಇಂಟ್ರೂಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, we can certainly do commendable progress in the development schemes throughout Karnataka. ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಭಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲವಾದ ಕಾರಣ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮುಂದೆ ತಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಮತ್ತೆ ಆಕ್ಟಿಯಾನ್ಸ್ ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬದು ವರ್ಷಗಳ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭ

ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಹೊಸ ಯೋಜನೆ ಯಾವುದೆಂದರೆ, ಇಂಟಿಗ್ರೇಟೆಡ್ ಅರ್ಟ್ಸ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಯೋಜನೆ. ಈ ಒಂದು ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸುಮಾರು 31 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ಸುಮಾರು 60 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು 1982-83ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಅವರು ಸುಮಾರು 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಅವರು ಇನ್ನೂ 10 ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ 1 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ 31 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಇಂಟಿಗ್ರೇಟೆಡ್ ಅರ್ಟ್ಸ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. They should go in for the introduction of the new schemes for the overall development of the cities. ಅದನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊಸ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಏನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಜನತೆಯ ಕಲ್ಯಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಕಳಕಳಿ ಇದೆ ಹಾಗೂ ಮನಸ್ಸು ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದರೆ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ. ನಮ್ಮ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರೊಬ್ಬರು ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಇತ್ತು ನೀರಿನ ಬವಣೆ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕಂಥ ಮಾತು. ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ರಾಜಾಜನಗರ ಇನ್ನಿತರ ಬಡಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆ ಇದೆಯೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿರಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜನರಿಂದ ಅಥವಾ ಆಯಾ ಬಡಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ನಿವಾಸಿಗಳಿಂದ ಯಾವುದೇ ತಕರಾರುಗಳು ಬರಬಾರದು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸ್ಕೀಮ್‌ಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿವೆ. ಈ ಕಾವೇರಿ ಸೆಕೆಂಡ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಏನಿದೆ ಇದಕ್ಕೆ 1982ರವರೆಗೆ ಸುಮಾರು 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದೂವರೆ ಅಥವಾ 2 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 200 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾವೇರಿ ಸೆಕೆಂಡ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಈಗಾಗಲೇ ಮುಗಿಯುವ ಹಂತಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಗಿದಮೇಲೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನತೆಗೆ ಏನು 20,000 ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಷ್ಟು ನೀರಿನ ಭವಣೆ ಇದೆ ಅದು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಭರವಸೆ ಇದೆ. ಈ ಕಾವೇರಿ 2ನೇ ಸ್ಟೇಜ್ ಏನಿದೆ ಅದು ಇವತ್ತು ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾವೇರಿ ಮೂರನೇ ಸ್ಟೇಜ್‌ನ ಕೆಲಸವೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಗಳು ಏನಿದೆ ಇದೆಲ್ಲಾ ಬೃಹದಾಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟು ಜನತೆಗೋಸ್ಕರ ಅದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಎಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕವೋ ಅಷ್ಟೇ ನೀರಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕೂಡ ಇದೆ. ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಇದ್ದರೆ ಯಾವ ಜನಾಂಗದವರೂ ಸುಖವಾಗಿ ಬಾಳಲಾರರು. ಅವರ ಆರೋಗ್ಯ ಸರಿಯಾಗಿ ಇರಲಾರದು. ನಾವು ನೀರನ್ನು ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೋ ಅಷ್ಟು ಅವರು ಆರೋಗ್ಯ ದಾಯಕರಾಗಿ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅವರ ಯಾವುದೇ ರೋಗಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ಸುಂದರ ಮಹಾನಗರ ಎಂದು ಏನೊಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆದೆಯೋ ಅದು ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತವೆ. ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿದರೆ ಇದು ಗಾರ್ಡನ್ ಸಿಟಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಲ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾವೇರಿಯ 2ನೇ ಸ್ಟೇಜನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶೀಘ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ತಾವು ಬೀಜಾಪುರದ ವಿಷಯ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ.—ನಾನು ಬೀಜಾಪುರದ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೊನೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಬೀಜಾಪುರಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಆಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ

ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಈ ಸ್ಲಂಕ್ವಿಯರನ್ನೂ ಬೋರ್ಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ೧೯೭೫ ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ಸ್ಲಮ್ ಕ್ವಿಯರನ್ನೂ ಬೋರ್ಡ್ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅಂದರೆ ೧೯೭೫ ರಿಂದ ೧೯೭೯ರವರೆಗೆ ಅದು ಸುಮಾರು ೧ ಕೋಟಿ ೫೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮೂಲನಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದೆ, ಸ್ಲಮ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಸೈಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದು, ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವುದು ನಲ್ಲಿನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು. ಲೈಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ೧೯೭೫ರಿಂದ ೧೯೭೯ರವರೆಗೆ ಸುಮಾರು ೧ ಕೋಟಿ ೫೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ೧೯೮೦ ರಿಂದ ೮೨ರವರೆಗೆ ಸುಮಾರು ೧ ಕೋಟಿ ೫೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸ್ಲಂ ಕ್ವಿಯರನ್ನೂ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸ್ಲಂ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಸ್ಲಂ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಲೈಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಬಹಳ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಕಮಾಂಡೇಬಲ್ ವರ್ಕ್‌ನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಆ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಜನತೆಯ ಪರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕಾದಂತಹ ಕೆಲಸವಿದೆ. Still there is a lot of work to be done for the restoration of civic amenities to the slum dwellers of this great Bangalore City. ಈ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ, ಬಿಜಾಪುರ-ಇಂತಹ ಮಹಾನಗರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕೂಡ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಏಕೆಂದರೆ ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸಾಲದು. ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಕೊಳಚೆಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಒಟ್ಟು ೧ ಕೋಟಿ ೫೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಏನು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಇದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ನಮ್ಮ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಲಂ ಕ್ವಿಯರನ್ನೂ ಬೋರ್ಡ್‌ನ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಬರುವಂತಹ ಎಷ್ಟು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಅವೆಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸುಮಾರು ೭೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ನಿಜವಾಗಲೂ ಕೂಡ ಅಭಿನಂದನೀಯ ವಿಚಾರ. ಇದಲ್ಲದೇ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆದರೆ ನಿರ್ಮೂಲನಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಸ್ಕೀಮ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಸುಮಾರು ೧೩ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸುಮಾರು ೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹುಡ್ಕೋ ಸ್ಕೀಮ್ ಕೆಳಗೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಸ್ಕೀಮ್‌ಗಳ ಕೆಳಗೆ ಈ ಸ್ಲಂ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಈ ಸ್ಲಂ ಕ್ವಿಯರನ್ನೂ ಬೋರ್ಡ್ ಮೂಲಕ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವಂತಹ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ವರೆಗೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಸುಮಾರು ೧೩ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಏನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಏನೇನು ಸಾಲದು ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವರೆಗೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಏನೇನು ಸಾಲದು, ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ೧೯೫೭ರಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸುಮಾರು ೪೨ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೪೨ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಸುಮಾರು ೫೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲಸ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ. ಆದರೆ ೧೯೮೦ ರಿಂದ ೧೯೮೨ರವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ೧೦,೩೦೦ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ, ನಮ್ಮ

ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ೪೦೦ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೦ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಬಿಜಾಪುರ ಸಿಟಿಯೊಂದರಲ್ಲೇ ಸುಮಾರು ೧೦ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಹೊಸ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ಅವರು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹೌಸಿಂಗ್ ಕಮಿಷನರ್ ರವರು ಒಂದು ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ, ನಮಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಜಮೀನು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಜಮೀನು ಕೊಡಿಸಿರಿ, ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಬಿಜಾಪುರದ ಸಿಟಿಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇದೆ. ಸುಮಾರು ೧೦೦ ಎಂದರೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. We can get hundred and hundreds acres of land for acquiring for the purpose of Housing Board Houses.

ಆದ್ದರಿಂದ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬಿಜಾಪುರ ನಗರವನ್ನು ಸಹ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಿಜಾಪುರ ನಗರದಲ್ಲಿರುವಂತಹ Golgubas it is one of the seven wonders of the world. ಈ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಿಜಾಪುರ ನಗರವನ್ನು ಸುಂದರ ನಗರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಬಿಜಾಪುರ ನಗರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ೧೦ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೨೦೦ ಮನೆಗಳಂತೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಬಿಜಾಪುರ ನಗರದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬವಣಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಬಿಜಾಪುರ ನಗರಸಭೆಯವರು ಒಂದು ಅಂಡರ್‌ಗ್ರೌಂಡ್ ಟ್ಯಾಂಕ್‌ನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಸುಮಾರು ೮೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಅಂದಾಜನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮಂಜೂರಾತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ತಂದು ೮೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಕೊಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. I would like to know why Government is not extending sufficient financial assistance for Bijapur and its Development

(Mr. Deputy Speaker in the Chair).

ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗ ನಗರಸಭೆಯ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅದೇ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಬಿಜಾಪುರ ನಗರದ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟು ನಮ್ಮ ನಗರವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಗರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಬಿಜಾಪುರ ನಗರದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಂಡರ್‌ಗ್ರೌಂಡ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಕಟ್ಟಲು ಏನು ೮೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮಂಜೂರಾತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದು ೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸ್ಕೀಮ್ ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ೮೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಉಚಿತವಾಗಿ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಉಚಿತವಾಗಿ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ? ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಕಡೆ ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಕೇವಲ ನೂರಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಭಾಗ ಮಾತ್ರ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸುಮಾರು ೧೪೫ ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರ ನಿವೃತ್ತಿವೇತನವನ್ನು ಬಗ್ಗಹರಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನನ್ನೆ ಯ ದಿವಸ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರ ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಗ್ಗಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೇ ಜನತಾ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೆಲವಾರು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ೧೯೭೩-೭೪ ರಿಂದ ೧೯೭೯-೮೦ರ ವರಿವಿಗೆ ಸುಮಾರು ೨೬.೩೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ದೇವೆ, ಮತ್ತು ಸುಮಾರು ೮ ಲಕ್ಷ ೭೫ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಈ ಜನತಾ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸುಮಾರು ೨೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಂಜೂರಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೇ ೧೯೮೧-೮೨ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ೧ ಲಕ್ಷ ೨೦ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ಒಂದು ಬೃಹದಾಕಾರದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತ ವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೇ ಒಂದು ಜನತಾ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸುಮಾರು ೩ ಸಾವಿರ ಅಥವಾ ೪ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡು ತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಹಣ ಏನೇನು ಸಾಲದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಒಂದು ೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅನೇಕ ಭಾರಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತೇ ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದುವರಿವಿಗೂ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದವರು ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ೩೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ those who are poor, siteless, houseless, shelterless ಅಂತಹ ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರು ಹಾಗೂ ಹಿಂದೂಳರ ಜನರು ಯಾರು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ೬೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೇ ಬಳ್ಳಾರಿ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಕಮೀಷನರ್‌ರವರಿಗೆ ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಜಳಕಿ ಸರ್ಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಹುಡ್ಕೂ ಸ್ಕೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೫೦ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆವು ಆದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇದುವರಿವಿಗೂ ಯಾವ ಉತ್ತರವೂ ಸಹ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಹೊದಿ ಕುರತೆ ಇದೆಯೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇದರ ಕಡೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಜನತಾ ಸ್ಕೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಗೋವಿಂದಪುರ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೮೦ ಮನೆಗಳು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ, ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಇದುವರಿವಿಗೂ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮನನಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸುಮಾರು ೧೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಗರಸಭೆಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ನೀತಿಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲಾ ನಗರಸಭೆಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್, ಈ ವಾಟರ್ ಬೋರ್ಡ್, ಸ್ಪೆಂ ಕ್ಲಿಯರಿಂಗ್, ಬೋರ್ಡ್ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಭೀಷರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅಲ್ಲೂ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲೂ ಕೆಲಸಮಾಡುವಹಾಗಿಲ್ಲ. They have no time to concentrate their mind to solve any problem. ನಾನು ನೋಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತೇನೆ, ಅಲ್ಲೂ ಅವರೇ ಛೇರ್ಮನ್, ಇಲ್ಲೂ ಅವರೇ ಛೇರ್ಮನ್. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರನ್ನು ಮೂರು, ನಾಲ್ಕು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಛೇರ್ಮನ್ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, I feel very sorry that the whole struc-

ture, the whole work would come to a stand still. ಅದೇ ರೀತಿ ನಿಧಾನ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಿದೆ ಅದುದರಿಂದ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಇರಲಿ ಅಥವಾ ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಇರಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಸೀನಿಯರ್ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಫೀಸರನ್ನು ಹಾಕಿ, ಅವರಿಗೆ ಫುಲ್ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತಮಾಡಿ, They can solve the problem. ಆ ದಿನಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಡೈರೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ನಾಲ್ಕೈದು ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಲ್ಲೂ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲೂ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ, ಈ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಎಂದು ಕನ್‌ಫುಸ್ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡುವಂಥ ಒಂದು ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ, ಇದನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬಾರದು. ಈ ರೀತಿ ಅನೇಕ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಇವೆ. ನಾನು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿರಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಅವರು ಮಂಡಿಸಿದಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದಂಥ ಸ್ಥಗಿತವನ್ನು ಕೋರಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್ (ಕೃಷ್ಣ ರಾಜ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರ ತಕ್ಕಂಥ ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಹಾಗೂ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡ ಬೇಕು. “Housing and Prevention of Urban Development Department ಎಂದು ಮಾಡಬೇಕು, ಇದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಗರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರ ಕ್ಷೇಮದಿಂದ ಬದುಕುವೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಮನುಷ್ಯತ್ವವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕ ಭಾವನೆ ನಮಗೆ ಇರುವುದಾದರೆ ದಯಮಾಡಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಂತಹ ನಗರಗಳು ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳು ಒಡ್ಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾನೂನು ರಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಇವತ್ತು ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೩ ಕೋಟಿ, ೭೦ ಲಕ್ಷ, ೪೩ ಸಾವಿರದ ೪೫೦. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅರ್ಬನ್ ಪಾಪುಲೇಷನ್ ನಗರಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ೧೧ ಕೋಟಿ, ೭೦ ಲಕ್ಷ ೧೦ ಸಾವಿರದ ೧೦೩. ಇದು ಬೋಟಲ್ ಪಾಪುಲೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ೨೮.೯೧ ಪರ್ಸೆಂಟ್. ರೂರಲ್ ಪಾಪುಲೇಷನ್ ೨ ಕೋಟಿ ೬೩ ಲಕ್ಷ ೩೨ ಸಾವಿರದ ೩೪೮ ಅಂದರೆ ೭೦.೯ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ೧೯೭೧ ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅಂದರೆ, ರೂರಲ್ ಪಾಪುಲೇಷನ್ ೭೫ ೬೯ ಪರ್ಸೆಂಟ್, ಅರ್ಬನ್ ೨೪.೩೧ ಪರ್ಸೆಂಟ್. ಅಂದರೆ ಈಗ ರೂರಲ್‌ನಲ್ಲಿ ೬ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ, ಅರ್ಬನ್‌ನಲ್ಲಿ ೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ, ಹಳ್ಳಿ ಜನ ಹಳ್ಳಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಗರಗಳನ್ನು ಸೇರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ನಗರಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ೫೭೦ ಕೋಟಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿವೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ೧೦೩ ಕೋಟಿ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಈಗ ಆಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸುಂದರ ನಗರಗಳು ಇವತ್ತು ನರಕ ನಗರಗಳಾಗುತ್ತಾ ಇವೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೪೯ ಲಕ್ಷ ೨೧ ಸಾವಿರದ ೮೨೮. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವು ೨೯ ಲಕ್ಷ ೧೩ ಸಾವಿರದ ೫೩೭. ಇದು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಸಂಖ್ಯೆ. ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೨೯.೨೬ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇಡೀ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಅದರಲ್ಲಿ ೨೯.೭೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್. ಇದು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ್ದು ಹೀಗೆ ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನಗರಗಳಿಗೆ ಜನರು ವಲಸೆ ಬರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೊಡ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಅಘಾತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಡೀ ಭಾರತ ದೇಶದ ದೃಷ್ಟಿಯೂ ಹಾಗೇ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ೧೫ ೨/೧ ಕೋಟಿ ಜನ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದು, ನಗರಗಳು ಹಾಳಾ ಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದು ನಗರಗಳ ಜನತೆಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ದುರ್ದೈವ ಬೆಂಗಳೂರು ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತೋ ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡ್ಬಿ. ೧೯೭೧ನೇ ಸೆನ್ಸಸ್‌ಲಾಗಾಯಿತು ಇವತ್ತಿನಂತಹ ಸೆನ್ಸಸ್ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ೧೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಪು ಲೇಷನ್ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇನ್‌ಕ್ರೀಸ್ ಆಗಿದೆಯೆಂದರೆ ೭೬.೨ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಪಾಪುಲೇಷನ್ ಇನ್‌ಕ್ರೀಸ್ ಆಗಿದೆ. ಇದು ಹೈಯೆಸ್ಕ್ ಇನ್‌ದಿಕಂಟ್ರಿ. ಜಯಪುರ ಎರಡನೆಯದು, ಅಲ್ಲಿ ೫೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಡಬ್ಬೆ ೫೭ ಪರ್ಸೆಂಟ್, ಕಲ್ಕತ್ತಾ ೩೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್, ಮದ್ರಾಸ್ ೩೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್, ಬಾಂಬೆ ೩೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್, ಹೈದರಾಬಾದ್ ೪೪ ಪರ್ಸೆಂಟ್, ಪೂನ ೪೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್. ಅಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ನಗರಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಅಧಿಕವಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲೂ ತೀವ್ರ,

ವಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಅಧಿಕಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ನಗರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಾಸ ಮಾಡುವ ಜನರ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಹೇಗೆ ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಆದಾಯ ದೇ ಅರ್ಧ ಹಣವನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ತುಂಬಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಹಾರ ಇಲ್ಲೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನಗರದಲ್ಲಿ ಜನರೂ ನಮ್ಮ ದಿವಿಯಿಂದ ವಾಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂಥ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ನಾವು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಏನೆಂದರೆ, ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರಿದ್ದಾರೆ. ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಹೊರಗಿನ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಬಂದವರು, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೇ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದವರು ಯಾರೂ ಮೂಲ ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರಲ್ಲ. ಆಂಧ್ರದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿನಿಂದ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಬಂದು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀವೇನಾದರೂ ಕೂಡ ಮಾನವೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಂತ ರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನಿಲ್ಲತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಒಂದಿನಿಂದ ಇರತಕ್ಕ ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರು ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಈ ನಗರಗಳ ಗತಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವಾರ ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರುಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಗು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ದೇಶದೊಳಗೆ. ಹೀಗೆ ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೀವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಕಣಕಿ ಕಣಕಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಬುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ. ನೀವು ಏಕೆ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅವರು ಏಕೆ ಮಾಡಬೇಕು

ಶ್ರೀ ಕೆ. ರಾಮಭಟ್.—ಈಗ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಉಂಟು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಇವತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕೆಲಸ ಅವರೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಕೆಲಸ ಅವರೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಇವರ ಕೆಲಸ ಇವರೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ...

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾಗರ.—ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಪೌರಾಡಳಿತ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು

ಶ್ರೀ ಐ. ಪಿ. ಡಿ. ಸಾಲಪ್ಪ.—ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರಿದ್ದಾರೆ. ಚಾಕರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹರಿದನ ರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೇ ಗುಡಿಸುವವರು ಅಲ್ಲಿ. ಮನೆ ಸುತ್ತ ಗುಡಿಸುವವರು, ಚಾಕರಿ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಹರಿದನರೇ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಗುಡಿಸುವವರು ಇಲ್ಲ, ಅವರ ಮನೆ. ಮುಂದೆ ಅವರೇ ಗುಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಊರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಒಂದು ಮನೆ, ಎರಡು ಮನೆ ಇರುತ್ತವೆ, ಅಲ್ಲಿ ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಈ ಭಯಂಕರ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನಾವು ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮುಂದೆ ಏನಾಗಬಹುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಇವತ್ತು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಭಯಂಕರ ಬೆಳೆವಣಿಗೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ, ಈ ಭಯಂಕರ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವಂಥ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ೧೯೭೩ರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಧ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಆಯುಷ್ಯ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಏನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರ್ಬಗೈಸೇಷನ್ ಯೋಜನೆ ಮಂಜೂರು ಆಗಬೇಕು, ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ನಗರೀಕರಣ ಮಾಡ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಆಗಬೇಕು. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಗರಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು ಅದು ಮುಂದುವರಿಯಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಗರ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಮೂಲತಃ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ, ಮತ್ತು ಹೊಸದಾಗಿ ಕಚೇರಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಸಹ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣ ಸಹ ಜಾಸ್ತಿ ವಿಸ್ತಾರ

ವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ. ಜೈನಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಹಾಗೆ ರಿಂಗ್ ಸರ್ಕಲ್ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಫಾರ್ಮ್ ದೂರ ಬಿಟ್ಟು ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ರಿಫಾರ್ಮ್ ಬಿಟ್ಟು ಸುತ್ತಲೂ ಗಿಡಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ. ಅದರಿಂದ ಆಚೆಗೆ ೫ ಮೈಲಿ ಯಾವುದೇ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವಾಯು ಸಂಚಾರವಾಗಲು ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೪ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳು, ೧೨ ಸಿಟಿ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು, ೨೧೬ ಟೌನ್ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು, ೧೧ ನೋಟಿಫೈಡ್ ವಿರಿಯಾಳು, ಎರಡು ಸ್ಪಾನಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳು ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟಿದೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯಿಸಿ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರಿಗೆ ಅದು ಸಿಂಹಸ್ವಪ್ನವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಕಳೆದ ೧೦-೧೨ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನೇ ನಡೆಸಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ, ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದು ಖಚಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ದರೋಡೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ತಾರುಮನೆಯಾಗಿದೆ. ನಾನು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ ನಗರ ಸಭೆಯ ಅಡಿಟ್ ವರದಿ ೧೯೭೫-೭೬ ರಿಂದ ಆಗಿಲ್ಲ, ಮಂಗಳೂರಿನದು ೧೯೭೭-೭೮ ರಿಂದ ಆಗಿಲ್ಲ, ಮೈಸೂರಿನದು ೧೯೭೭-೭೮ ರಿಂದ ಆಗಿಲ್ಲ, ಬೆಳಗಾನದು ೧೯೭೯-೮೦ ರಿಂದ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಡಿಟ್ ವರದಿಯಾಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮತ್ತು ನಗರ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನೆಲ್ಲಾ ಅನಾಹುತಗಳು ಆಗಿವೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನಲ್ಲಿ ೧೯೬೭ರಿಂದ ಅಡಿಟ್ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿ ೬೭.೫.೮೫ ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳ ಅವ್ಯವಹಾರದ ತನಿಖೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಬೆಳಗಾಂ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವ್ಯವಹಾರವಾಗಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಡಿಟ್ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ ಅದರ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಪಕಾರವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ಉತ್ಪನ್ನ ೩೭.೧೪ ಕೋಟಿ ಇದ್ದರೆ ಖರ್ಚು ೨೯.೮೬ ಕೋಟಿ ಎಂದರೆ ಪರ್ಮ್ಯಾಟಾ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಗರ ಜನತೆಯ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿಯ ಉತ್ಪನ್ನ ೫೨.೫೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೆ ಖರ್ಚು ೪೪.೪೦ ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳು ಪರ್ಮ್ಯಾಟಾ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನನ್ನದೊಂದು ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಆಯಾಯ ವರ್ಷದ ಅಡಿಟ್ ರಿವ್ಯೂರ್ಬ್‌ಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆಯಾಯ ಟೌನ್ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ನಗರ ಸಭೆಯವರು ಆಯಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಶಾಸಕರು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಾವು ಏನು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಮನಗಂಡು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ತಾವು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಏನೇನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿಯ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿಯವರು ೪೪೪.೪೪ ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ೬೦ ಭಾಗ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರಕ್ಕೇ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಣವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೂ ಆಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನೌಕರರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಸಾಲಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೇ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಹ್ವಾನವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ೧೦೦, ೧೧೬ ಜನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ೧೧೬ ಜನ ಈಗಲೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಏನೂ ಕೆಲಸವೇ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಸುಮ್ಮನೇ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯಾರ ಹಣ ? ತೆರಿಗೆ ಹಣ ಎಂದು ಬಡ ಜನತೆಯಿಂದ ಚರ್ಮ ಸುಲಿದು ವ್ಯಸೂಲಿ ಮಾಡಿ ಸುಮ್ಮನೇ ಕುಳಿತಿರುವವರಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡು

ತ್ರಿದ್ವೀರಿ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಎಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಇಂಥಾ ದುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಕೂಡಲೇ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಆಕ್ವಾಯ್ ಹೋದ ಮೇಲೆ ನಗರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅವುಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆಗೂ ರೂಪಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಒಬ್ಬ ಬಂಡವಾಳಗಾರರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ನೂರಾರು ಮನೆ ಗಳನ್ನು ಅಂಗಡಿ ಮಳಿಗೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ, ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಹಣವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ನಗರ ಸಭೆಗಳ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ, ಇಲ್ಲವೇ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಅವು ಸ್ವಯಂ ಸಂಪದ್ಯುಕ್ತವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅಡ್ಡಿ ಅಡಚಣೆಗಳು ಬರುತ್ತಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಖಜಾನೆ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಲಿ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಂಜೂರು ಆಯಿತು ಅದರಲ್ಲಿ ೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪ್ಲಾನ್ ಎಕ್ಸಿಮೇಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರು ಅನಂತರ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಮತ್ತು ೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು ಒಟ್ಟು ೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಎಕ್ಸಿಮೇಟ್ ಪ್ಲಾನ್ ರೂಪಿಸಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್‌ನ ಕಟ್ಟಡ ಇನ್ನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ದೇವರಾಜ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೇಳಿಗೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ೧ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮರು ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಆದಾಯ ಯಾರದೋ ಪಾಲಾಗಿ ಯಾರೋ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನಗರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಹಣ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳು ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಕಟ್ಟು ಹಾಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅವನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ಸ್ಥಳ ಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟು ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಆ ನಗರ ಸಭೆಗಳು ತಮ್ಮ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ತಾವು ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಏನೆಂದರೆ, ಆತೋಕಪುರಂ ಎಂಬುದು ಹರಿಜನರು ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶ. ಅಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿಳೇದಲೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಮೈಸೂರು ಎಲೆ, ಈರನಕೆರೆ ಬದನೇಕಾಯಿ ಇವು ಮೂಠು ಪ್ರಸಿದ್ಧ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿ ವಿಳೇದಲೆ ತೋಟಗಳು ನಗರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಅವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವವರಿಗೆ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ವಿಳೇದಲೆ ತೋಟಗಾರರಿಗೆಂದು ೧೦೦ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾದರು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆಯಂತೆ ಲೆಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ೪ ಗುಂಟೆಯಂತೆ ಕೊಟ್ಟರು ಹಿಂದೆ ಯಾರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ವಿಳೇದಲೆ ತೋಟ ಇತ್ತೋ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಅವರ ತಾತನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಅಂದಾಗ ಈಗಿರುವವರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಸಿಗಬೇಕಾದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಹರಿಜನರಿಗೆ ವಿಳೇದಲೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ತೋಟ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಹಾಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಸಮಾಜವಾದಿ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಏನೆಂದರೆ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಮಜ ಮಾಡಿಸುವುದು. ಈ ಅರ್ಥ ದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ. ಸಮಾಜವಾದಿ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದರೆ ಸಮವಾದ, ಮಂಟಪಪಾದ ಸರ್ಕಾರ. ಸರ್ಕಾರ ಒಂದೆರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಏಕೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕು?, ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಾದರೂ ಇದೆಯೇ? ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿರ ವಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾಣಿಬಾತ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಲಗುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೯೫೦ರ ಸೆನ್ಸಸ್ ಪ್ರಕಾರ ೨೦ ಸಾವಿರು ಇದೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಒಂದೆರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಾದರೂ ಏನು? ಅವರು ಬೇಕಾದರೆ ತಾವೇ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ, ಗುಮಾಸ್ತರಿಗೆ, ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ದುಡಿಯತಕ್ಕವರಿಗೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಡ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು? ನಿವೃ

ಶ್ರೀಮಂತರ ಮನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹಣದಲ್ಲಿ ಬಡವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ೬-೮ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬಹುದು. ಅವರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಲ ತಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿ ನೀಡಿ ಕಷ್ಟ ಬಿದ್ದು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಕೇವಲ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಮಧ್ಯಮ ವರ್ತಮಾನದವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ವರಮಾನದವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೊಬ್ಬರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ವ್ಯಕ್ತಿಗೋಸ್ಕರ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳವೆಯೇ ವಿನಕೆ ಜನರಿಗೋಸ್ಕರ ಅವು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅವರು ಏನು ಮಾಡಿದರು ಎಂದರೆ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಟ್ಟು ಹಣ ತಂದು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೂ ಇನ್ನೂ ಅವನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಹಂಚಿಲ್ಲ. ಅರ್ಜಿ ಕರೆದು ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಹಣ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಬಡಿಯೂ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಏತಕ್ಕೆ ತಡ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಚುನಾವಣೆ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಮನೆಗಳ ಬಾಗಿಲು, ಕಿಟಕಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಾವಲುಗಾರರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಹಂಚತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಿ.ಐ.ಟಿ.ಬಿ.ಯವರು ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದರೆ, ಹಸುವಿನ ಜೊತೆಗೆ ಕರುವನ್ನು ಅದರ ಬಾಯಿಗೆ ಬುಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಿ ಬಿಡುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಹಾರು ಕುಡಿಯಬಾರದೆಂದು. ಸಿ.ಐ.ಟಿ.ಬಿ.ಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಮಾಡಿ ಕಾರು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಹಾಯಾಗಿ ತಿರುಗಾಡಿಕೊಂಡು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು, ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಏತಕ್ಕೆ ಬಡಜನರಿಗೆ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಡಜನರಾಗಲಿ, ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರಾಗಲಿ ಯಾರೂ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಟೇರ್ ಮೀಟರ್ ಸೈಟಿನ ಬೆಲೆ ೬೦ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದರೆ ಅದೇ ಬೆಲೆ ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ೪೦ x ೬೦ ಅಡಿ ಅಳೆಯ ಸೈಟಿನ ಬೆಲೆ ೧೬ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೆ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಬಗೆಯಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಈ ರೀತಿಯಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವುದಾದರೆ ಯಾವ ನಗರವನ್ನೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೂ ಬಡಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮನೋಭಾವನೆ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಗರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ನಿಗವಹಿಸಿ ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದು ಖಂಡಿತ ಅಪವ್ಯಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ. ಧರ್ಮಸಿಂಗ್‌ರವರು ಕೂಡಲೇ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡದೆ ಸಮಗ್ರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ತಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಗರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಅಥವಾ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಸಮರ್ಥರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ, ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮಂಗಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್. —ಅಸಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಅವರ ನಡವಳಿಕೆಯಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ

ಶ್ರೀ ಐ. ಪಿ. ಡಿ. ಸಾಲಪ್ಪ (ಬಿಬಿ.ವೇಟೆ). —ಮಾನಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ವಸತಿ, ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಪುರಸಭೆಗಳ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾ ಹಲವಾರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕರು ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಇವತ್ತು ಏನು ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ನಾನಾದರೂ ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಪುರಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರೆಲ್ಲರನ್ನು ನಾವು ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ನೌಕರರು ಎಂದು ಕರೆಸುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಉದ್ಧಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಏಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದ್ದೇವೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನನಗೂ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೂ ಸುಮಾರು ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಂಬಂಧ ಅವರ ಹಲವಾರು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು

ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೂ ತಂದಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ನಗರ ಸಭೆಗಳ ಗಮನಕ್ಕೂ ತಂದಿದ್ದೇನೆ ಹಾಗೂ ಪುರಸಭೆಗಳ ಗಮನಕ್ಕೂ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಹಲವಾರು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಉಂಟು, ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರ ಜೀವನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸತಕ್ಕ ಪ್ರಮುಖ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿವೆ. ಸರ್ಕಾರ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಆ ಜನರು ಯಾರೂ ಉದಾರವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಒಬ್ಬ ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕನನ್ನು ಪುರಸಭೆಯವರು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಆ ಪೈಲು ವಿಧಾನ ಸೌಧಕ್ಕೆ ಬಂದು ಹೆಚ್.ಯು. ಡಿ.ಯ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದು ವಾಪಸ್ಸು, ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಹುಡುಕಿದಾಗ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಂಗ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವುದು, ಬೇರೆ ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲೂ ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ನೌಕರರ ಅಥವಾ ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒಂದು ಡೈರೆಕ್ಟರೇಟ್ ಇದ್ದರೆ ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್.ಯು. ಡಿ.ಯವರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆಯಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಡೈರೆಕ್ಟರೇಟ್ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ದೊರೆತು ನೇರವಾಗಿ ಪುರಸಭೆಗಳೇ ಆದೇಶವನ್ನು ನೀಡಬಹುದಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ಪೌರಾಡಳಿತ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಡಿ.ಕೆ.ನಾಯ್ಡುರವರು ಒಪ್ಪಿದ್ದು ೧೯೭೮ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಡೈರೆಕ್ಟರೇಟನ್ನು ರಚಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರ ದುರದೃಷ್ಟವೋ ಅಥವಾ ಅವರಿಗೆ ಅದೃಷ್ಟ ಇರಲಿಲ್ಲವೋ ಆ ಸಾರಿ ಅವರು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬರಲಿಲ್ಲ. ನಂತರ ಬಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಆ ವಿಚಾರ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಸಬ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ರೆಫರ್ ಆಗಿದೆ, ಅದು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದರು.

ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಆದಿರಾಜಯ್ಯನವರು ಕಮಿಟಿ ನೇಮಿಸಿ ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರು. ನಂತರ ಅದು ಸಬ್-ಕಮಿಟಿಗೂ ಹೋಯಿತು. ಮಾನ್ಯ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ಸಾಹೇಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಪುನಃ ಅವರನ್ನು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯಿಸಿದೆವು, ಅವರು ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅನೌನ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಧರ್ಮರಾಜ ಮಾತು ಕೊಟ್ಟರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ತಪ್ಪು ವೃದ್ಧಿಲ್ಲವೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ಅವರೂ ಮಾತು ಕೊಟ್ಟರೆ ತಪ್ಪು ವೃದ್ಧಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಈಗ ಅವರದು ತಪ್ಪಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಅವರ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರುವ ಇಲಾಖೆಯ ತಪ್ಪು. ಇಲಾಖೆಯ ತಪ್ಪಿನಿಂದಾಗಿ ರಚನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ನೊಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಲಾಖೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಅದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಆ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗಿಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಮೂಲ ಪ್ರಶ್ನೆ. ನಾನು ಈ ಸದನದ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾರ್ಚ್‌ನೊಳಗೆ ಅನೌನ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೋ ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಈಡೇರಿಸಿಕೊಡಿ. ಈಗ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳು ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸುದ್ದಿ ಇಲ್ಲ. ೫೦ ಸಾವಿರ ಜನ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ನೌಕರರು, ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು (ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್) ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಅಧಿವೇಶನ ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳ ೧೫ನೇ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೆ ಏನು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ತಾವು ಮಾತು ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಆಕಾಶವನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿದೆ ಮೇಲೆ ಬೆನ್ನಲು ಬಿಲ್ಲವೇ ಇರತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯನಂತಾಗಿವೆ. ಬೆನ್ನಲುಬು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಶಕ್ತಿ ಎಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ ? ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ; ಅವರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರ ಮೂಲಕ ಟೌನ್ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಗರ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ನೇರವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಟೌನ್ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ಗೆ ಕೊಡುವಾಗಲೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ದರೆ, ನೀರಿನ ದರ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವ ಕಡೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ೫೦-೬೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೈದು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ

ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರು ಕೊಡುವ 30-40 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಾನಿಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವನ್ನು ನಡೆಸಿ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ ಆ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪತ್ಯೆಯ ಹೋದಮೇಲೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಅಂಗ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೇ ನೇರವಾಗಿ ಧನಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದಲ್ಲ ಈಗ ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗ ಗ್ರಾಂಟಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನು ಕಾಲು ಭಾಗವನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೇ ನೇರವಾಗಿಯೇ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಡವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೇ ನೇರವಾಗಿ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಬೇಕು. ಪುರಸಭೆ ಮೂಲಕ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಡವರಿಗೆ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಟ್ರಿಬರಿ ಮುಖಾಂತರ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಸಂಬಳಗಳನ್ನೂ ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪೆನ್‌ಷನ್‌ನ್ನು ಟ್ರಿಬರಿ ಮೂಲಕ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೊಡುತ್ತೀರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನೌಕರರಿಗೆ ಟ್ರಿಬರಿ ಮೂಲಕ ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರ ಬವಣೆ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಶಾಸಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ; ಅವರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಎರಡು ಮೂರು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಬಳವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡದೇ ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಇದು ನಮ್ಮೆದುರುಗಡೆ ಇರತಕ್ಕ ಸತ್ಯ. ಆ ಜನರು ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಸಂಬಳ ಇಲ್ಲದೇ ಸಾಯಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಣಕೊಟ್ಟು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಿ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಅವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಅಂಗಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರದ ಮೂಲಕ ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ. ಉಳಿದ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೂಲಕ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ. ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನ್ ಅವರು ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಗಂಗಾಧರನ್ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಲ್ಲದೇ ಇರುವವರು ಎಷ್ಟು ಜನ ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾ. ಅವರು ಸೇರಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ, ಬರೀ ಸಂಬಳಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ತಿಂಗಳಾದರೆ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹೆಸರು ಮಾತ್ರ ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಟೌನ್‌ಹಾಲ್ ಎದುರುಗಡೆ ದಾಸಪ್ಪ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಎಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕೆಂಪು ಅಥವಾ ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಉಡುಪನ್ನು ತೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೇ ತಾವು ಹರಿಜನರಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರು ಆಯಾಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಯೂನಿಫಾರಮನ್ನು ತೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಿಂತಿರುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಬೇರೆ ಜಾತಿಯವರು ಎಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೋಡಬಹುದು. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿದರೆ ಸಾವಿರಾರು ತಪ್ಪುಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೊಂದು ಇಲಾಖೆಗಳಿವೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಇದೆ; ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆ ಇದೆ; ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಇದೆ; ವರ್ಕ್‌ಷಾಪ್ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಇಲಾಖೆಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಒಳ್ಳೆಯವರೂ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಜೀವರಾಜ ಆಳ್ವ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಂಥವರನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವವರು ಯಾರು? ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ಅವರು ಪುರಸಭೆಯ ಮೂಲವನ್ನೇ ತಿಂದುಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸದೇ ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣ ಏನು? ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಲೈಜೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಂತೆ ಕೆಲವು ನೌಕರರನ್ನು ರಾಯಚೂರಿನಿಂದ ಬಳ್ಳಾರಿಗೆ, ಬಳ್ಳಾರಿಯಿಂದ ರಾಯಚೂರಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಆರೋಗ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಯಿತು? ಪುನಃ ಆ ಇಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಲ್ಲೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಬೇರು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮಗೆ ಅವರನ್ನು ಆಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾರ ಕೈಯಲ್ಲೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಯಾರನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು. ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳು

ಬಲ್ಲರು. ಆ ಶಕ್ತಿ ಅವರಲ್ಲಿದೆ. ಶಾಸಕರಾದ ನಮಗೂ ಆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಆ ಇಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದರೂ ಅವರು ಅಲ್ಲೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಲ್ಲಾ ಬಡನಾಕರರು ಏನುಪಾಪ ಮಾಡಿದ್ದರು? ಇವರನ್ನು ಒಂದು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ನನಗೆ ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಾನೂನು ಯಾವಾಗಲೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಇರಬೇಕು. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಗಿರಲಿ, ಟೌನ್ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಗಿರಲಿ, ದೊಡ್ಡವರಾಗಿರಲಿ, ಚಿಕ್ಕವರಾಗಿರಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸರಿಸಮಾನವಾದ ಕಾನೂನು ತಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಿ. ಯಾರಾದರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಅವರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಕೆಲವರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡುವುದು, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುವುದು—ಈ ತರಹ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಅರಕೇರಿಯವರು ಪೆನ್‌ಷನ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿವರೆಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುವಾಗ ಯಾವರೀತಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಪೆನ್‌ಷನ್, ಗ್ರಾಚ್ಯುಯಿಟಿ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ವಿಸ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರರ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನೋ ಅಬ್ಸಕ್ವನ್ ರೈಸ್ ಮಾಡಿ, ಅದು ವಾಪಸ್ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಬರತಕ್ಕ ೪ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಗ್ರಾಚ್ಯುಯಿಟಿಯಲ್ಲಿ ೨ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಪೆನ್‌ಷನ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಮಿಕ್ಕೆ ೨ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಂಸಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನೂರಾರು ಸಾರಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರ ಜೊತೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಇರುವವರ ಜೊತೆ ಕೂಡಾ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇದು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ೨ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಬಡವರಿಂದ ಕಿತ್ತು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು? ಇದನ್ನು ಮಾನವರಾಗಿರುವವರು ಯಾರೂ ಸಹಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನಾದರೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಬಹುಶಃ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ಹಣವನ್ನು ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಬಹುಶಃ ಬಡವ ಬದುಕುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದಯಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಐ.ಪಿ.ಡಿ. ಸಾಲಪ್ಪ.—ನಾನು ಇದುವರೆವಿಗೂ ಬರೀ ೩ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇನ್ನೂ ೨೦ ವಿಚಾರಗಳು ಇವೆ. ತಾವು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಲೇ ಬೇಕೆಂದರೆ ನಾನು ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏನನ್ನೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮತ್ತು ನೌಕರರ ಸಂಬಂಧ ನೇರವಾಗಿ ನನಗೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ನನಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಾಯಿಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—Sir, the hon. Member may not be able to complete today. Discussion may be continued tommorrow.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Discussion will continue tommorrow. Now the House stands adjourned to meet tomorrow at 1.00 p.m.

The House adjourned at Two minutes past Six of the Clock to meet again at One of the Clock on Tuesday, the 29th June, 1982.